

KO TIE KVISL'NGAI TEN NUV

Lietuvos, Latvijos neva "užsienių reikalų", tų Maskvos kvisl'ngų atvežimas į Paryžių su sovietų delegacija sukėlė susidomėjimo ir plačios Amerikos spaudos. Ne tik kad laikraščių korespondentai apie juos rašo, bet ir redakcijos savo straipsniuose daro pastabas apie tai. Paveizdan, Molotovas, reikalavęs išvesti Ispanijos vyriausybę, po kelių dienų konferencijoje paklauso reikalavimą kad Albanijos delegacija būtų priimta su patariamais balsu tautos tarybose.

Albanija yra maža valstybė, mažesnė už Lietuvą, gulinti pietuose nuo Jugoslavijos, skersai Adriatiko jūrą nuo Italijos. Kai tik Italija stoji į kairę, ji užėmė Albaniją, ir pasikiau Albanijos kariuomenės, kaip Graikijos atstovas premjeras Tsaldaris įrodinėja, kartu su Italijai kariuomene dalyvavo užpuolime Graikijos. Reikia, Albanija buvo Ašies puosėje.

KAIP tik Italija pradėta nugalėti, kaip pasalingai Jugoslavija kvisl'ngų Tito tapo pavergta Maskvai, patyloimis ir Albanija įsukta į sovietų kilpas, sukomunistinta. Molotovo norėjo įsprauti Albanijos delegatus, kuriuos taip pat atkvietė kaip ir Pabaltijo šalių atstovus, į taikos reikalų svarstymą.

Byrnes atmetė Albanijos delegacijos įsileidimą. Tačiau, kaip pastebi Cleveland Plain Dealer savo ilgame redakciniame straipsnyje, "Nervų Kare Nėra Pailaubų", atsikratymas Albanijos klausimo, tačiau, neišbaigia Maskvos netikėtinius šposus. Molotovas atsigabeno su savim į Paryžių užsienių reikalų ministrus Lietuvos, Latvijos is Estijos, tų šalių kurias Rusai okupavo ir apiplėšė dar prieš Vokiečių ataką. Ką ta trijųkė yes-vyrų veikia Paryžiuje kuomet nei Britanija nei Amerika nėra pripažinusios tų trijų Pabaltijo šalių pagrobimo yra tai pasleptis kurią Molotovas atskleidžia kuomet jis mąstys atitinkamą progą.

Kaip Amerikonai Su- viliojami Bizniu

U. S. Komercijos Departamento Sekretorius, Sovietų draugas Wallace, pasiuntė į Maskvą du departamento atstovus patirti ko Rusijai reikia iš Amerikos, ruošiantis pokariniam bizniui. Tie atstovai, paimti į tam tikslui paskirtų sovietų komisarių globą, pumpuojami kad Rusijai tuoj reikės iš Amerikos įvairių reikmenų už porą bilijonų dolarių.

Tai yra bolševikų sliekas viliooti Amerikiečius taikiai su gyventi su sovietais, kitaip to biznio gali negauti. Užtai čia ir dedama visokios pastangos tik kurstyti Amerikiečius palikti Europą nežiurint kas ją tvarkys (žinoma, bolševikai), o nuduoti gerai Rusijos draugais ir laukti biznio.

Žinoma, tie komisariai pripasakojo Amerikiečiams esą Rusams reikės net tokių dalykų kaip elektrinių šaldytuvų ir oro nustatymo mašinų vergų bolševikų namuose ir dirbtuvėse. Kadangi tų ir daug kitų dalykų Rusija nepirks ir nedarys jokių pagerinimų, nes alkanai vergai lengviau prie darbo pririšus laikyti, tai Amerikiečiai yra dvigubai apgaudinėjami: ir suviliojimu Rusijos

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$3.00
Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(31-mi metai :: 31st year)

33

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO AUGUST-RUGP. 16, 1946

Varė 40 State Departamento Tarnautojų

AMBASADORIUS. Robert Butler, pirmas U. S. ambasadorius paskirtas į Australiją. Iki šiol Amerikos atstovai buvo ten tik ministro titulu.

MASKVA NORI DARDANELŲ

Kartu su taikos konferencija Paryžiuje, didesniai dalykų maišymui ir kitų valstybių supynimui, sovietai pakėlė reikalavimą kad Turkai tuoj padarytų naujus susitarimus su Rusija dėl Dardanelų, geriausiems bolševikų interesams. Tam nepritarimą parodė Britanija ir Amerika. Ar Maskva ras budus priversti Turkiją prileisti sovietus prie Dardanelų kontrolės parodys trumpa ateitis.

Kartu su savo sąlygomis dėl Dardanelų, Maskva pakėlė smarkų riksmą ir užataką Turkijos vyriausybei. Tai Maskvos priprasta taksika, kaip darėdavo Hitleris.

MUSSOLINIO kunas, išvogtas iš kapinių pereitą Balandžio mėnesį, tapo surastas paslėptas Pavia vienuolyne. Jį iš kapo išvogė vienuoliai su keliais sveitiskiais.

Laikraščinio popierio gavimas vis labai sunkus, ir praneša kad vėl bus pakelta popierio kaina. Dauguma laikraščinio popierio ateina iš Kanados.

Amerikos karo vadovybė sutiko perleisti didžiulius Douglas lėktuvus komercinėms oro linijoms, sumažinimui didelio susigrudinimo civiliniame oro trafike.

Rusija pasipriešino priėmimui Airijos ir United Nations. Lyg pasaulis susidės iš valstybių priklausančių prie UN ir nepriklausančių.

Rusija pasipriešino priėmimui Airijos ir United Nations. Lyg pasaulis susidės iš valstybių priklausančių prie UN ir nepriklausančių.

BALF pirmininkas Kun. Dr. Juozas B. Koncius prižiūri atsiųstų iš Amerikos drabužių išdalinimą, Lietuvių stovykloje, Vokietijoje.

TIEK LAIKĖ ŽINOMŲ KENKSMINGŲ GAIVALŲ, PATAIKAUJANT USSR

Praneša iš Washingtono kad State Departamento Sekretorius Byrnes, kurio laiškas paskelbta Rugp. 13 d., įsakė prasiųlinti iš State Departamento tarnybos 40 asmenų kurie "turi artimus ryšius ar kaip nors išvėlę su svetimomis valdžiomis" arba kurie turi prastus rekordus iš praeities. To reikalauja šalies saugumas.

Kongreso paskirtas sijos komitetas išegzamino vo apie 3,000 tarnautojų ir tie 40 rasta kenksmingi iš 79 paleistų departamento tarnautojų.

Kongres. Sabath pranešė Sekretoriui Byrnes kad iš State Departamento paliuosuta šimtai, jei ne tūkstančiai, tarnautojų to komiteto išsijojimu, del jų komunistiškų palinkimų, arba veiklumo, arba narystės.

Kaip Byrnes aiškina, uždarant kitus departamentus karui pasibaigus, apie 4,000 įvairių tarnautojų paimta į State Departmentą. Iš jų 285 nužiūrėti kaip kenksmingi ir negalinti laikyti tas vietas, ir 79 jau paleisti, o iš jų 40 yra aiškūs šalies prieši.

Jau prie Rooseveltto buvo priimama ir grūdama į atsakomingas valdiškas įsirašytas komunistai, palaikymu draugiškumo su Maskva. Kai užėmė valdžią Trumanas, ir kai Byrnes tapo State Departamento vadu, jis tęsė toliau taikymą si Maskvai ir bijojo išskirti komunistus aplikantus į darbus, kad Stalinas nesu-
pyktų. Jau Rooseveltto paleidimas iš kalėjimo komunistų vado Browder buvo raudona dėmė U. S. vadų silpnume, ir tas tęsėsi iki šiolei.

Apisvalymas komunistų iš State turi gilesnę reikšmę, ir tas be abejo rišasi su Byrnes nesusišalėjimu su Molotovu, už ko slepiasi kas žymiai svarbesnis negu kas paskelbiama.

Rusija pasipriešino priėmimui Airijos ir United Nations. Lyg pasaulis susidės iš valstybių priklausančių prie UN ir nepriklausančių.

ŽYDAI PASIRENĖ KARUI SU BRITAIŠ

Britanija visai uždarė Žydams įvažiavimą į Palestiną ir net karo laivai gaudė jurose laivus kurie šmugeliuoja Žydus į Palestiną, bet Palestinos Žydų slapta kovotojų organizacija atsisaukė ir visus Palestinos Žydus sukilti prieš Britus ir įsteigus savo Zionistų valdžią ir armiją, gelbėti savo žmones kurie neturi kur kitur pasaulyje pasidėti ir plaukia į Palestiną.

MASKVOJE PILNA BIUROKRATŲ

Sovietų organas Pravda Maskvoje Rugp. 8 įdėjo rašinį kuriuo užatakuoja sovietų valdžios valdininkus prikišant kad jų valdžioje jau perdaug biurokratizmo ir apsilėidimo.

Tai yra ženklas kad tie valdininkai jaučiasi gerai pasitenkinę. Tai yra ženklas puvimo iš apatios.

Pravda kaltina komunistus kurie dirba sovietų istaigoje prisistatydami daugybes tarnautojų, bet mažai darbo atlieka.

UNRRA UŽLAIKĖ RUSŲ ŠNIPUS

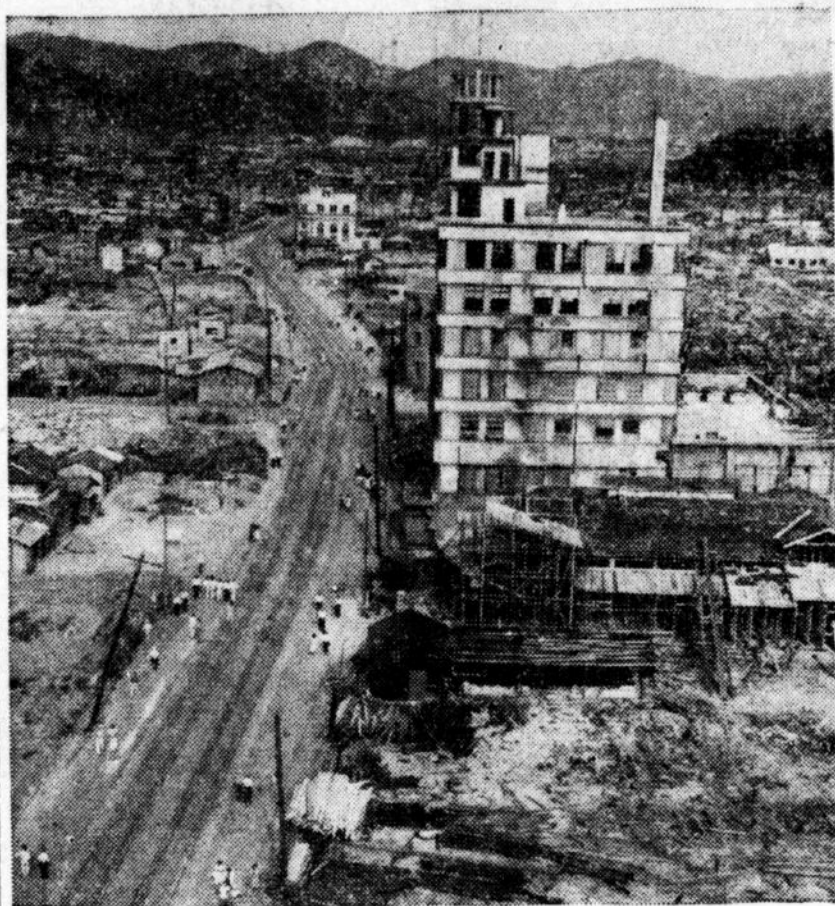
Šveicarijoje, UNRRA posėdyje, vienas alijantų karo viršininkas apkaltino U. S. UNRRA už prisidėjimą prie kenksmingų Europai veiksmų. Jis įrodė kad aukštieji UNRRA vadai žinodami leido veikti Rusų NKVD šnipams vakarų Vokietijoje, Amerikos ir Britų zonoje, kurie ten dirbo kaip UNRRA atstovai. NKVD agentai tuo būdu įsigavė į vakarų Vokietiją varė iš Maskvos paskirtą darbą.

RAKIETOS ŠVEDIJOS. Švedijos pakraščius pasiekia šaunamų raketų skeveldros, kurios spėjama yra kokie nors slapti Rusų bandymai tam tikrais savo išrastais karo pabūkiais.

RUSŲ raudonoji armija sakoma sugabenama prie šiaurinio Irano rubežiaus ir Iranui vėl sudaroma didelis pavojus.

Amerika turi tiesiog pasidavėlių Maskvai, kaip pavyzdžiui Senatorius Pepper (Dem.) iš Floridos. Jisai pradėjo rėkauti kam, girdi, tuoj pradėdama lermuoti kaip tik Rusija kur siunčia savo kariuomenes. Tas akilas politikierius nežino kodėl bolševikai kur veržiasi.

H. G. WELLS, žymus Anglų rašytojas, 80 metų amžiaus, mirė Londone Rugp. 13 dieną. (Dirvo turi išleisti jos "Žmonijos Istorija", Lietuvių kalboje.)

METAS laiko po atominės bombos sprogdimo. Štai vaizdas Japonijos miesto Hirošima, kur pirmutinė atominė bomba buvo numesta ir tas nustebo visą pasaulį. Del stokos statybų reikmenų mažai kas padaryta to miesto atstatymui. Apvalant vis dar atrandama lavonų po griuvėsiais. Spėja kad dar gali būti bent 10,000 lavonų tame griuvėsių mieste.

HOOVER ATIDEN- GIA TIKRĄ RUSŲ TIKSLĄ

Suėjus metams laiko nuo antro pasaulinio karo pabaigos, Japonija jau pusėtinai sutvarkyta, nes ji paimta vienos Amerikos globon.

Kas kitas su Europa, kuri didumoje atiteko Sovietų įtakon.

Buvęs prezidentas Herbert Hoover, kuris neseniai apkeliovo pasaulį tyrinėjimai bado padėtis, paskelbė savo pažiūras į taiką:

"Šiandien visais pasaulis geidžia taikos išskyrus Rusiją. Mano įspudis yra tas kad Rusai visa trukdo praėjusio laiko išnaikinimui jų užimtoje šalyse nekomunistinio elemento kad taip galėtų sustiprinti ir pavergt visais sritis už 'geležinės uždangos' ir Mandžurijoje. Jos veiklų penktakolumnistai kiekvienoje šalyje didina samyšius."

Bet išrodo Amerikiečiams neužtenka nei Hoovero nei kitų žinovų įrodymų ir aiškinimų, jie laukia iki bolševikai duos jiems kuolį į galvą — bet tada bus per vėlai.

BIJO GYŽIMO JUO- DOS RINKOS

Su Rugp. 20 turi prasiidėti ar neprasiidėti OPA kontrolė maistui. Jeigu tas būtų padaryta, sakė plačiau žiurintieji tai vėl prasiidės juodos rinkos biznis sviestu, mėsa ir dauguma ukio produktų.

U. S. armijos agentai sako susekė slaptą juodos rinkos biznį, apimantį daug milijonų dolarių. Tą biznį varė vienos šeimos nariai jie apėmė Paryžių, Šanghą, ir New Yorką.

Detroit, del CIO automobilių darbininkų grupės sustreikavimo ginčijantis del atostogų mokesčių veteranams, Rugp. 14 liko be darbo 28,000 darbininkų.

TAIKOS KONFEREN- CIJOS EIGA

Paryžiaus taikos konferencijoje neprieinama prie rimtų svarstymų. Sovietų atstovas Višinsky pradėjo prikišti kad Amerikos atstovas Byrnes tik "įžeidinėja" sovietus. Argumentas kilo del Italijos atstovo pareiškimo prie ko veda pirmiau padarytas sprendimas Italijos klausimu.

Prieš Italų atstovą bolševikai pastatė Jugoslavų atstovą, Maskvos agentą, kuriam ilgai Byrnes neleido kalbėti, iki nebuvo apkalbėta Italijos atstovo pareiškimo mintys.

Taikos konferencijoje išreiškė savo balsą ir kita Ašies sąjungininkė, Bulgarija, kuri taipgi nusiskundė kad Graikai skriaudžia Bulgariją, užėmimu vakarų Trakijos. Ukrainų sovietų atstovas parėmė Bulgarijos reikalavimą.

Kas jau Rusų įtakoje, tų reikalavimus Maskvos atstovai ir jų pakalikai remia, nors tie ir buvo priešai, Hitlerio talkininkai.

Prancūzijos atstovas pasiūdė nutraukti taikos konferenciją Rugšėjo m., kad galėtų United Nations susirinkti savo posėdžiui New Yorke. Taikos konferenciją siūlo atnaujinti po sausio 1, 1947. Byrnes šitam sumanymui nepritaria.

VENGRIJA ATGA- VO AUKSĄ

Amerikos vyriausybė sugrąžino Vengrijai Vokiečių pavogtą piniginių auksą 32 milijonų dolarių vertės. Auksas buvo užtiktas Amerikos kariuomenės užimant Frankfurą.

Šis auksas pagelbės sustiprinti į nieką pavirtusią Vengrijos valiutą, jei Maskva to auksa nepavogs ir neišsigabens sau.

U. S. TURI 630 milijonų akurų miškų žemės, iš kurių 196 milijonai priklauso valdžiai.

Ekonomika

Gero Derliaus Žinios

ŠIŲ METŲ derlius, kaip Agrikultūros Departamentas, surinkęs žinias iš visos šalies paskelbia, įrodo bus didžiausias šalies istorijoje: maisto ir pašaro grodų derlius žada viršyti rekordinį 1942 metų derlių trejetu nuosimčių.

Rugp. 1 surinktos žinios rodo rekordinį derlių kornų, kviečių, tabako, pyčių, slyvų ir daugelio daržovių; arti rekordinis derlius bus avių, ryžių, bulvių, kriausių, vynuogių, vyšnių ir cukrinių lendrių; vidutiniškai gerai užderėjo šienas, soy pupos, žirniai, aprikotai ir cukriniai runkeliai.

Nekurie kiti žemės ukio produktai užderėjo prasciausiai.

Kviečių, paveizdan, nustatyta 1,160,366,000 bušelių, arba apie 37,000,000 bušelių daugiau negu gauta 1945 metais.

KUOMET šioje šalyje kviečių ir kitų grūdų derlius geras, negalima to pasakyti apie visą pasaulį, ir todėl žinovai vis tik tikrina kad sekančiam metui kviečių trukumas bus bent 10,000,000 tonų. Šymet visame pasaulyje kviečių derlius numatytas 20 milijonų tonų, o reikia 30 milijonų.

Kiti sako, didelis kornų derlius galės kiek palengvinti trūkumą kviečių maistui, nors ant kornų negalima visai žmonijai atsidėti. Kornus turėtų sunaudoti gyvulių pašarui, vietoje naudoti kviečius ar kitus grūdus gyvulių penėjimui.

AUTOMOBILIAI PABRANGO

OPA dar kartą sutiko leisti pabranginti automobilius, šį kartą 7.3 nuos., ir sudėjus visus pastaru laiku leistus automobilių kainų pabranginimus pasidarė 25 nuos., pakėlimas virš 1942 metų kainų.

Taipgi OPA paskelbia pakėlimą kavos kainų po 10c iki 13c svarui. Pabranginama ir kiti nekurie dalykai.

Šis OPA viršininkų sutikimas pakelti kainas taip žymiai reiskia tą patį kaip kad kainos pradėta kelti OPA įstatymui pasibaigus: OPA ar ne OPA, kainos vistiek kelioms, tik tame skirtumas kad taksų mokėtojai dar turi sudėti milijonus dolarių išlaikymui visoje šalyje armijos OPA valdininkų, kurie yra valdžios pasamdyti už aukstas algas.

Dadėjus dar kad valdžia mokesčio subsidijas ukininkams ir perkupčiams už daugelį produktų, kad tik palaikys kainas žemesnėmis, taksų mokėtojai nei kiek neišėjo pigiau, nes iš jų kišenių sumokėtais taksais tos kainos buvo valdžios pipildomos.

Bet valdžios agentai klantin-gai rėkė ir įrodinėjo kad OPA panaikinus kainos pakils ir reikalavo OPA grąžinimo, tuomi neva parodyti kaip valdžia rupinasi kainų kontroliavimu ir palaikymu jų žemomis, bet to nepajiegė padaryti.

Pirmiau sukursčius unijas reikalauti algų pakėlimo, pas-kui ėmėsi kainų kontroliavimu, kas nėra suderinama ir ne-veikia. Tą įrodo reikalingumas kelti kainas.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

KRATOSI KOMUNISTŲ

Komunistai vadai CIO United Electrical darbininkų unijoje susiduria su karinga opozicija, kurią sudaro komunistų priešai, pasiryžę atsikratyti raudonųjų iš unijos vadovybės.

Vajus komunistų atsikratyti iškeltas į viešumą, ir vadovybė tame darbe pasiėmė Harry Block su savo šalininkais, kurie turėjo susirinkimą Pittsburghe. Jie vadinasi "UE Demokratinės Akcijos nariai".

Block yra UE unijos vice prezidentas ir pirmininkas visos Pensylvanijos CIO Industrinių Unijų tarybos.

PLECIA ORO LINIJĄ

Iš Pittsburgho veikianti All American Aviation kompanija, vežiojimi pasazierių ir pašto plačioje Pittsburgho apylinkėje. Tie lėktuvai siekia Buffalo šiaurėje, Maryland ir Virginia valstijų miestus pietuose, Philadelphia rytuose ir Clevelandą vakaruose.

Vežios pasazierius ir pašta, o mažose miestuose kur nedarys nusileidimų paims pašta ir siuntinius nuo specialiai įrengtų pakabinimų; taipgi nuleis parsiuntais atgabenamus siuntinius.

UŽVERSTA MAISTU

Pittsburghas užverstas konservuotu (kenuotu) maistu ir to maisto pardavėjai pradėjo reikalauti OPA pakelti tų dalykų kainas kad galima būtų juos leisti į rinką, kitaip neapsimoka juos parduoti ir jie nebešaudos.

Krautuvės irgi negali tų dalykų parduoti, nes OPA nustatytos kainos yra daug žemesnės negu už tuos produktus krautuvinkai mokojo pirkdami tuo laikotarpiu kai OPA buvo liovus veikti. OPA kainoms sugrįžus, krautuvinkai turi panešti nuostolius jeigu parduos OPA nustatytom kainom.

NĖRA NAMŲ, NĖRA BIZNIO

Allegheny apskrities valdyba ir biznio žmonės turi daryti ką nors su gyvenamųjų namų parupinimo klausimu jeigu nori patraukti į čia daugiausiai industrijų ir biznio. Tuo klausimu besirūpinantis komitetas priėjo tos išvados.

Pittsburgho sritis seniau buvo vadovė tarp industrinių sričių rytinėse valstijose, dabar ji turi kovoti prieš gresiantį smukimą. Namų klausimas nėra daugiausiai klausimas kad jie būtų užimti, bet tiesiog klausimas šios srities industrijos likimo. Dirbtuvės negali steigti ir plėstis čia del gyvenamųjų namų nebuvimo.

TURI DAUG PINIGŲ

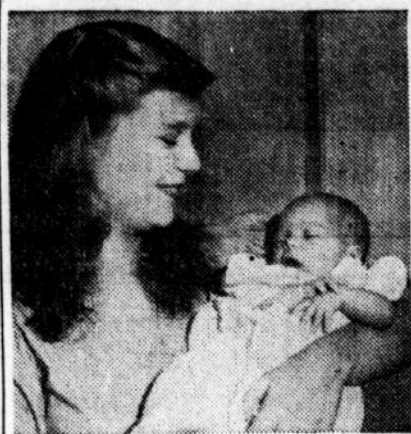
Pensylvanijos bankinėse įstaigose yra padėta depozitais virš 5 milijonai dolerių. Bankų skaičius yra 371.

Tų pinigų išeina vidutiniai po \$500 kiekvienam šios valstijos vyru, moteriai ir vaikui. Tačiau, iš 10 milijonų valstijos gyventojų tik 4 milijonai turi bankines sąskaitas.

Tik per vieną pastarą metų bankuose depozitai pakilo 179 milijonais dolerių. Tai koks skirtumas dabar su keliais metais atgal, kada valstija turėjo teikti pašalpas tukstančiams žmonijai.

ISGERIA DAUG DEGTINĖS

Valstijos degtinės biznis yra labai didelis, kaip iš Harrisburgo praneša. Paveizdan, per pirmą šių metų pusmetį valstija į savo parduotuves nupirko alkoholinių gėrimų už 104 milijonus dolerių. Pirkėjai ir gėrikai už tą degtinę ir vyną sumokėjo žymiai daugiau.

PRA-ANUKĖ. Mrs. Alexander McCormick Sturm, Westport, Conn., seniau buvusio Prez. Teodoro Rooseveltto anukė, parodoma su savo naujagime dukrele, pra-anuke.

PHILADELPHIA

GUB. MARTIN PRIEŠ KOMUNISTUS

Pensylvanijos Gubernatorius Edward Martin, Rugp. 10 kalbėdamas 10-tos Penna Savanorių Infanterijos suvažiavime, pasakė: "Jokis tikras, ištikimas Amerikietis negali kartu būti ir komunistu ir Amerikonu."

Gub. Martin tuomi aiškiai ir viešai išeina prieš komunistus.

Gubernatorius ragino piliečius imti dalyvumą valdžioje ir jos išrinkime jei norime palaikyti sau tuos dalykus už kuriuos mes kovojame. "Žmonės žaidžia su komunizmu ir kitų užrubežinių doktrinų nuodais.

Komunizmas uždėjo savo gelatinio bato diktatūrą ant daugelio mažų šalių sprandų kurias jis sakėsi išlaisviną. Kai komunizmas užsiveisia, laisvė ir liuosybė dingsta. Komunistai užgrobia žmonių laisvę veržimusi iš vidaus; jie visur deda pastangas pertikrinti žmones buk jie gali būti komunistais ir kartu Amerikonais. Jie pasinaudoja spaudos laisvę su naikinimui spaudos laisvės. Jie pamina žodžio laisvę norėdami su naikinti tą konstitucinę teisę".

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Akrone tarp darbininkų kyla nesusipratimai su kompanijomis. General gumų dirbtuvė jau kelintas mėnuo kaip streikuoją, ir Imperial elektros kompanijoje eina streikas. Taipgi didžiulių gumų išdirbėjų Goodrich, Firestone ir Goodyear darbininkai nubalsavo išeiti į streiką. Darbininkai yra organizuoti ir priklauso į CIO.

Ne tik Akrone bet ir kitose valstijose tų gumų kompanijų dirbtuvės atsisako kontraktus su unija atnaujinti ir todėl darbininkai nutarė streikuoti.

Jei šiomis dienomis nebus pasiekta su kompanijomis sutarimas tai kils dideli darbininkų streikai. Kadangi Akrono Lietuviai daugumoje dirba gumų dirbtuvėse tai streikas palies ir juos, del ko daugelis susirupinę.

K. Jurevičius išvažiavo į Los Angeles, Kalifornijoje, ir ten gal bus laikinai, ar apsigyvens ant visados.

Kun. B. Bartis darbuojasi buvusioje Lietuvių Sv. Petro parapijoje. Kitataučiams ir Lietuviams jis patinka. Jis čia yra vikaru prie kitataučio klebono. Tą Lietuvių bažnyčią jau prieš keliolika metų vyskupas padarė bendra katalikiška parapija toje miesto dalyje, kai Lietuviai vieni nepajėgė savo bažnyčios išlaikyti.

PIRMAS miestas šioje šalyje turėjęs komercing elektros šviesos sistemą buvo Cheyenne, Wyoming.

Detroit, Mich., Naujienos

PRASIDĖJO DIDELIS LABDARYBĖS VAJUS

TUOJ IŠGYKIT KNYGELES IR PLATINKIT. GALITE PELNYTI DAUG ĮVAIRIŲ DOVANŲ UŽ PASIDARBAVIMĄ

Netoli Chicago, Orland Park, Ill., baigiama įrengti senelių prieglauda (Old People's Home), bet dar įrengimui ir padengti skolas reikia nemažos sumos pinigų. Tuo tikslu dabar pradėtas didelis vajus kad greitai laiku senkai ir senutės Lietuviai turėtų patogų namą.

Jau atspausdinta vajaus knygelės. Viena knygelė turi 25 tikietus; vienas tikietas kaštuoja 50 centų, visa knygelė kaštuoja \$12.50. Nuo kiekvienos išplatintos vajaus knygelės labdarybės reikalui eina \$10.00. Taigi gera proga pasidaruoti labdarybei ir pačiam užsidirbti. Šalia to yra dar numatyta \$5,550 atlyginimų šių tikietų platintojams.

Yra skiriama didelės dovanos: \$7,200 pinigais, \$4,300 (naujas automobilis, moteriški kailiukai, pečius, laikrodis, elektrinis refrigeratorius ir kiti dalykai). Yra skiriamos 45 dovanos už daugiausia išpardavimą tikietėlių: pirma dovana yra \$2,000 pinigais; antra — automobilis; trečia — \$1,000 pinigais; ketvirta — \$500 pinigais, ir taip toliau. Kai gausite knygeles, pamatysite visas dovanas pažymėtas ant tikietėlių.

Šis vajus tęsis iki Gruodžio 29, 1946 metų.

Tuojuo išgykite knygeles ir pradėkite platinti tikietėlius.

Vajaus knygylių reikalą rašykite į: Sv. Kryžiaus kleboną, 4557 S. Wood St., Chicago, Ill. Telefonas: Yards 1810.

K. Br.

BALF PIRMININKAS PAS KONSTANZOS ŠEFA

BALF raštinė iš New Yorko praneša kad Rugp. 7 d. Balf pirm. Kun. Dr. J. B. Koncius aplankė mandagumo vizitui Konstanzos Militarinės Vyriausybės šefą. Kadangi pats gubernatorius Pulk. Degliane buvo kelioms dienoms išvykęs, Balf pirmininką priėmė gubernatoriaus pavaduotojas Majoras Signet. Dr. Koncius lydėjo Kun. Dr. Pranas Petraitis, Balf specialus įgaliotinis studentų reikalams Vokietijoje, Austrijoje ir šveicarijoje.

ANDES kalnuose, tarp Argentinos ir Čile, Pietų Amerikoje, planuojama iškasti tunelis 12 mylių ilgio. Tai bus ilgiausias kalnų tunelis pasaulyje.

ŽUVIS VERTA \$6.351. Minnesota žuvų konservavimo departamentas prileido į Minnesota valstijos ežerus veislinių žuvų. Nekurias jas sužymėjo, ir kas pagsaus vieną tokią žuvį gaus didelę dovaną pinigais. Viso paskirta \$567,000 vertės pinigais dovanų. Tai yra geras budas privilioti žuvininkus į Minnesotą.

SVEČIAI IŠ CONNECTICUT

Pas LVS 6-to skyriaus išdėtiną Augustą Rinkuną lankėsi p. Rinkunienės brolis Antanas Shirka su sunum Antanu, buvusiu lakunu saržentu, iš Bridgeport, Conn.

Svečiai Detroito išbuvo apie savaitę laiko. Jie čia savo giminių vaikinams gerokai palisėjo ir apžiūrėjo mūsų miestą.

Rugpjūčio 10 svečių išleistuvių išvakarėse pp. Rinkunai surengė išleistuves susipašindami artimesnius draugus ir veikėjus. Svečiai buvo tikrai širdingai vaišinami. Stalas buvo apdėtas Lietuviškai gamintais valgiais, skanumynais.

Visiems prie bendro stalo buvo labai malonu susipažinti ir pašiešėti su svečiais Bridgeportiečiais, kurie linksmo Lietuviško budo žmonės. Saržentas A. Shirka papasakojo keletą nuotikių iš savo ilgos, 5 metų karo tarnybos. Jis buvo radio technikas. Jis išskraidė keletą kraštų, buvo Japonijoje. Ten nuskrido tik prieš porą dienų kai Japonai pasirašė taikos sutartį su Amerika. Antanas sakė kad kai jie nuskrido prie Tokyo, buvo labai ukanota ir tamsu, o jie neturėjo reikalingų nusileidimo vietą rodančių prietaisų ir žemėlapių. Jie rizikuodami leidosi į lygius laukus. Nusileido laimingai, bet į didžiulį purvyną. Papūtė Japonai atvažiavo su sunkvežimiais, kas juos gerokai nugalėdino, nes jie tikėjosi Japonai juos pulsia, bet vietoje pulsi Japonai juos ir jų aeroplaną ištraukė į sausumą.

SUAUKOMA TREMTINIŲ MAISTUI

Štai ir vėl padarytas gražus žestas, pas pp. Rinkunus. Bevalgant išsikalbėta ir apie įvairius Lietuvos ir Lietuvių reikalus, ir ponios Rinkunienės padrašintas LVS 6-to skyriaus pirmininkas J. Gužauskas savo trumpoje kalbėlėje privedė kad nereikia pamiršti ir tų kurie šįdien nebegali stalą apsidėti skaniais valgiais ir gėrimais. Jo kalbą pasekė ir kiti, ypač nuoširdus ir draugiškas svečias Bridgeportietis Antanas Shirka: jis paaukoja \$6 už save ir savo sunų. Kiti aukoja: Rinkunai \$2, Michaels \$2, Gužauskai \$3, Dr. Sims \$2, R. Mikalonis \$1, M. Račiūnienė \$1. Viso pasidarė \$17. Už tuos pinigus bus nupirkti ir išsiųsta maisto Lietuviams pabėgėliams Belgijoje, šveicarijoje, Prancūzijoje. Išsiuntimo darbą atliks ponios Rinkunienė, Gužauskienė ir Sims.

Gražu ir širdinga matyti toki pavyzdį žmonių nusiteikimą. Šiuo pavyzdžiu reiktų ir toliau sekti ir įskiepyti žmonių širdyse duosnumą ir gerumą. Toki nepamiršimai savo brolių nelaimėje ir aukojimai parodo kad pas mus Lietuvius yra žmonių aukštos moralės ir didelio susipratimo ir gailėsčio. Prie tokių reikia priskirti kaip tik p. Rinkunus. Kada jie gamino skanūs valgius savo sve-

Detroito Lietuviai

klausykite Amerikos Lietuvių Balso radio programų nuo 7:30 iki 8 vak.

stotis

Šeštadieniais WJLB

1400 kilocycles.

Lietuviškos Liaudies dainos ir muzika oro bangomis.

Programą veda Harry A. Kapres. Choro vedėjas Jonas Valiukas.

BALF DRABUŽIŲ VAJUS

Dabar eina drabužių rinkimo vajus Lietuviams pabėgėliams, apie ką gerokai apkalbėta ir mūsų vietinio Balf 76 skyriaus susirinkime Rugp. 1. Tą dieną susirinkimą vedė skyriaus vice pirm. B. Keblaitienė, nuolatine skyriaus darbuotoja ir drabužių rinkliavos vedėja.

Čia apkalbėta ir apie artėjantį Balf metinį suvažiavimą, kuris liko nukeltas į Spalio 19 d. Buvo klausimas ar siųsti atstovus, susirinkimas nutarė siųsti, bet jį išrinkti palikta sekančiame Balf susirinkime Rugp. 5.

Buvo perskaityta laiškas iš Balf centro, kuriame prašoma megsti megstinukus mažiesiems nuo 1 iki 5 metų amžiaus. Taipgi išrinkta komitetas paruošti Balf suvažiavimui įnešimus bei sumanymus. Komisijon išrinkta H. Rauby, P. Bandzienė ir M. Sims. Ši komisija susitars su skyriaus valdyba.

Susirinkime nedalyvavo skyriaus užrašų raštininkė P. Medonienė. Ji prisuntė laiškutį kad nedalyvauja del savo sesutės mirties. Susirinkimas reiška P. Medonienėi gilius užuojautos ir nariai sudėję aukų užprašė mišias pas Kun. I. Bo-reišį už jos sesutės vėlę.

Dirvos korespondentė taipgi reiška veikėjai P. Medonienėi gilius užuojautos, jo mielai sesutei, Marijonai Bagužienei, mirus.

MEGSTINIS LIETUVISKAIS RASTAIS

Šiomis dienomis gavau labai įdomų Lietuviškais rastašais išmegstą svederiuką nuo vienos Lietuviutės iš Paryžiaus. Ji prisuntė jį kaippo asmeningą dovaną, padarydama savo simbolinį žestą kad Lietuviai nors ir didžiuliuose varguose ir nelaimėse nepamiršta savo brangių Tėvynės ir jos kultūros. Svederukėje įmegtai rastašai yra tokie kaip kad pirmiau Lietuvoje buvo dažais išmargintos skrynios. M. Sims.

LVS SUSIRINKIMAS

Detroito LVS 6-to skyriaus susirinkimas įvyks sekmadienį, Rugp. 18, nuo 12:30 v. po pietų, Sv. Antano parapijos mokykloje, 25th St. ir Vernor Hwy. Prašomi visi nariai dalyvauti, yra svarbių reikalų, aptarimas LVS 6-to skyriaus darbuotės ateinančiame sezone. Vyt. Markuzas, Užrašų sekretorius.

BALTIMORE, MD.

SUSILAUKĖ SUNAUS

Rugp. 4, apie 8:30 val. vakare, garnys aplankė ponį Elzbieta Jerienę, Vytauto Jaro žmoną, ir paliko jiems gražų sunų. Motina ir sunus tarpsta gerai.

Šis garnys klaidžiojo net 14 metų kol surado Elzbieta ir Vytautą Jarus, palikimui jiems jau senai skirtos dovanos. Tėvai džiaugias susilaukę sunaus, kaip pirmo savo meilės džiaugsmo; nemažiau džiaugiasi ir seniai Petras ir Katrina Jarai susilaukę pirmo anuko, ir linki jam sveikam augti. 2valgas.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

DAILIDA Jurgis, 52 m., mirė Liepos 29, Ashtabula, O. (Prienų par. šauliškių km.) Amerikoj išgyveno 33 metus.

ČEPLIKAS Tamas, 67 m., mirė Rugp. 3, Clevelande.

SEDLICKAS Antanas, 54 m., mirė Birž. 6, Binghamton, N. Y. (Trakų aps.)

ADOMAVIČIUS Antanas, 63 m., mirė Birž. 14, W. Frankfort, Ill. (Suvalkų rėd. Daugirdų km.)

YONUSKA Elena, 53 m., mirė Birž. 30, Worcester, Mass.

BENKIENĖ Antanina, mirė Liepos 14, Kearny-Harrison, N. J.

GELČIENĖ Pranė, mirė Liepos mėn., Minersville, Pa. Amerikoj išgyveno 50 metų.

BENDŽIENĖ Pranė, mirė 30 Liepos, Brooklyn, N. Y.

STANKEVIČIUS Vincas, 58 metų, mirė Liepos 24, Brooklyn, N. Y.

BUZIENĖ Viktorija, 65 metų, mirė Liepos 27, Maspeth, N. Y.

GACIONIS Henry, pusamžis, mirė Liepos 22, Chicagoje. (Panemunės par.)

SEMETAS Pranas, 60 m., mirė Liepos 22, Chicagoje. (Šeduvos par. šiaulių ap.)

MIKENIENĖ Morta, 48 metų, mirė Liepos 23, Chicagoje. Amerikoj išgyveno 39 m.

VILIMAITIS Juozas, pusamžis, mirė Liepos 23, Chicagoje. (Panėv. aps. Kupiškio par. Drulėnų k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

BLAZIS Bernardas, 67 m., mirė Liepos 23, De Kalb, Ill. (šiaulių aps. Šeduvos par.) Amerikoj išgyveno 42 m.

BARTASEVIČIUS Vincas, 62 m., mirė Liepos 14, Trenton, N. J. (Lydos par. Pavainikio kaimo.)

MARTISIUS Aleksandras, mirė Liepos mėn. Brooklyn, N. Y.

NORBUTAS Petras, 61 metų, mirė Liepos 22, Haverhill, Mass. (Kauno aps. Kvietkų par.)

NEPAPRASTA NAUJIENA!

Vyksta Labdaros Vajus

SKIRIAMOS DIDELES DOVANOS: \$7,200 pinigais; \$4,300 daiktais (naujas automobilis, pečius, moteriški kailiukai ir tt). Kiekvienas gauna nuo knygelės \$2.50 atlyginimo. Knygelė turi 25 bilietus, kiekvienas bilietas kaštuoja 50 centų.

PASKIRTOS 45 DOVANOS: pirma dovana — \$2,000 pinigais, antra — automobilis; trečia — \$1,000 pinigais; ketvirta — \$500 pinigais, ir taip toliau. Ir dar šalia to platintojams skiriama \$5,550.00 atlyginimo, neskaitant atlyginimo po \$2.50 nuo kiekvienos knygelės.

VAJAUS knygeles galite gauti šv. KRYŽIAUS Parapijos klebonijoje, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill. Telef. Yards 1810. Platinkite vajaus knygeles!!!

Wikelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave. HEnderson 9292

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIALMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

P J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —

Jungo Nevilks!

Kas Įpareigoja Mus Padėti Lietuviams Bėgliams

Artimi Giminės Bijo Atsiliepti į Nelaimingųjų Laiškus —
Tai Gėda Mūsų Tautos Žinomam Svetingumui

Rašo V. Beleckas.

AŠ PATS PABĖGELIŲ TARPE

Daugeliui Amerikos Lietuvių vis dar neaišku kas per vieni yra tie bėgliai ir kodėl jie bėgo iš Lietuvos.

Laimės ar nelaimės supuolime teko man pergyventi okupacijų metų Lietuvoje ir pilnai pažinti Lietuvių galvoseną, politines sroves bei kovas už laisvą dvasią.

Neminėsiu plačiau kaip U. S. A. pilietis buvau prievarta užlaikytas Rusiškame "rojuje" ir, kad iš ten per laimę išsėjęs sveiką kailį užtektinai nemalonumų turėjau Vokiškų okupantų metu. Todel dabar imdamas komunizmą ir nazizmą kaip tikrus brolius, noriu Amerikos Lietuviams trumpai išreikšti tikrą bėglio-pabėglio dalia.

Pirmutinė Rusų okupacija, kuri tęsėsi tik vienus metus, t. y. nuo 1940 metų Birželio 15 iki 1941 m. Birželio 22 d., davė užtektiną supratimą kas yra komunizmas ant popieriaus ir kas jis per vienas tikrąybėje. Apie komunistų darbus, žudynes Lietuvoje tankiai pasirodo straipsniai ir aš čia to nebekartosi, tačiau viena noriu pabrėžti kad niekas negali plunksna išreikšti tų žiaurumų kuriuos komunistai padarė Lietuvai.

Atsikratę Lietuviai Rusišką okupacijos tikėjosi žymiai daugiau iš antrojo okupanto-Vokiščių. Tačiau šis pasirodė irgi esąs panašus į pirmąjį. Lietuvos liaudis išreikšė jų panašumą pagal partines spalvas gan vykusiai tarmiškai sakdami: "Viens raudonas kaip šetonas, kitas rudas kaip šuva".

Lietuvių tauta labai greitai pažino abu okupantus, jų rafinuotus metodus bei galutinius tikslus. Todel neperdėdant apie 90 nuoš. Lietuvių stojosi okupantams skersai kelią ir neleido, bent trukdė, eiti prie jų siejamų tikslų. Žinoma, buvo ir dabar yra Lietuvoje svetimiesiems bernų kurie už grašį parduoda sąžinę ir maudosi brolių kraujuje.

Čia noriu paminėti tik ką gautą iš Lietuvos vieno kaimiečio per laišką paklausimą, kuris skamba sekanti: "Tikiu kad A. Bimba vis dėlto parašė į laikraščius kaip mes čia begyvename ir nieko nebeturime ir kiek mūsų čia bėra".

Deja, A. Bimba savo atsiminimuose iš Lietuvos, už tą patį grašį, piešia viską baltomis spalvomis, nors pats matė savo akim esant juoda. Mus tai visai nesebina, nes kas tarauja svetimiesiems tas turi pamiršti savus ir net sąžinės diktuojamas teisingumo principus.

Palikime tuos kurie dirba už svetimus interesus laikinai ramybėje ir pakalbėkime apie tuos kurie kovojo ir yra pasiryžę kiekvienu atveju vėl viską paaukoti už Lietuvos laisvę ir jos ateitį.

AKLUMAS NEPERMATYME SKIRTUMO

Lietuvių tauta sunkiai pergyvenusi ir kovojusi, nuo 1940 m. Birželio 15 dienos iki 1944 metų vasaros vidurio, prieš abu okupantus buvo pastatyta ant bedugnės krašto ir nenuostabu kad daug žmonių nebematydami nei pas vieną okupantą sau gyvenimui galimybes, pasiryžę per kančias ir išanksto jiems žinomą vargą kaip nors patekti į trečiųjų okupantų — USA ir Anglijos globą, tikėdamies kad šie tikrai juos supras ir įvertins.

Bet deja, ir ir šių kraštų žmonės nevisai gali suprasti ir išskirti tris taip paprastas, bet visai skirtingas sąvokas kaip butent: bėglis, komunistas, nazis. Kadangi bėgliai nenori grįžti į Rusų okupuotus kraštus tai jie jau nėra komunistai. Reiškia lieka dvi sąvokos — bėglis, ir nazis. Ir čia 20-to amžiaus politikai negali suprasti kad sveikos, tėvynės mylinčios tautos žmonės galėjo būti lygus tiek svetimam Juozapui, tiek svetimam Adolfui.

Pagaliau iš kur jie visi randa dabar teisę primesti vieną ar kitą svetimą ir bjaurią idėją, apie kurias Lietuviai nenorėjo nei girdėti ir tų idėjų nešėjai visai savo žemėje matyti. Kada okupantai prievarta teriojo Lietuvą, šie garbingai gynė savo teises. Dabar teisingumo principu einant, vėl pilama sąslavos jiems ant galvos.

BE ŠIRDIES LIETUVIAI

Nėra taip skaudu kada tai daro svetimieji, bet kada savo kalba, savo krašto žmonių lupom ar rašte sutinki tą patį, žmogus nesupranti kodėl dar jie kalba ar rašo Lietuviskai, juk jie nėra joki Lietuviai, nes dirba svetimiesiems ir dar savo tautos priešams.

Dabar Lietuviams bėgliams tikrai skaudžiausias dalykas yra girdėti kada už jų kovą prieš nazizmą dar tebėra priemamas šis bjaurus šmeižtas — nazių šalininkai. Lietuviai bėgliai yra jau tiek užgrūdinti kietų pergyvenimų kad nelabai besibijo aukotis ir net miruti už savo kraštą, jo laisvę, savuosius, tik niekuomet už vieną ar kitą svetimą ir klaidingą idėją.

Žinodami mūsų bėglių vidinę kančią, kurią nesiliauja dabartinė politika darius, ir jų menką bei skurdžią materialialinę padėtį, mes negalime ir neturime teisės jiems nepadėti. Juk tik tas yra tautos narys kuris sielojasi jos ateitimi, laisvę ir myli kitus savo tautos narius, kurie yra lyg broliai dirbdami už tos pačios tautos interesus.

Yra mums nenaujiena pasidarius kad artimas giminaitis Amerikoje bijosi atsiliepti į jo pajieškojimą, kad tik nereikėtų kuo nors padėti likimo nukriaustam tremtiniui. Gėda. Mūsų tauta iš seno žinoma kaip artimo meilės pilna, kaip sveatinga tauta, o dabar mes kartais išsiginame net savo kraujo giminystės.

Jeigu mus svetimieji nori suskaldyti, jei jie nori mūsų tautą išnaikinti tai bent mes patys, nežiurint partinio skirtumo, eikime vieningai. Anksčiau ar vėliau teisingumas išsina aikštėn, ir mažas keliąsi ir didis griuva, istorijoje tas kartojasi taip dažnai.

Vienos Lietuvių pabėgėlių stovyklos pradinė mokykla, Britų zonoje, kur moksleiviai, gavę iš Amerikos pašeilių ir rašomos popierios, rupestingai atlieka savo pamokas. Tokiems vaikučiams dar reikia daugiau mokykloms reikmenų.

ATSILIEPKITE, ISTIESKITE SAVIEMS PAGALBOS RANKĄ

Žinant kad mūsų bėgliams dabar truksta vidinės stiprybės mes ir turime nukreipti mūsų pagalbą ta linkme. Jie laukia mūsų broliškų laiškų bei atsiliepmo į jų pajieškojimus, ir kada jie mato kad mes broliškai užjaučiame jų nedalią jie gauna vėl gyvenimui impulsą ir lengviau perneša kasdieninius vargus.

Antra pagalbos ranka yra materialinė. Nešykštėkime saviesiems, kurie be savo kaltės prarado viską. Jie paliko ištikimi ir mylį savo kraštą ir laukia tik dienos kada galėtų grįžti į tėvynę ir parodyti pasauliui kad jie nebuvo niekam nusikalte, o tik savo teises gynė ir toliau pasiruošę jas ginti.

Tebuna BALF ir kitų Amerikos Lietuvių šalpos organizacijų šauksmas bėgliams padėti pilnai suprastas ir išgirstas. Mes galime ir padėsime kad kuodaugiau Lietuvių bėglių persikeltų į Ameriką ir likusiais ištiesime mūsų brolišką, duosnią Lietuviską ranką.

SIUNTINIAI Į BRITŲ ZONĄ PRIIMAMI

U. S. paštas praneša kad jau galima siųsti siuntinius į Vokietiją, Britų zoną, kas iki šiolie nebuvo galima. Iki šiol buvo galima siųsti tik laiškus.

Siuntiniai gali būti po 11 svarų sunkumo ir galima persiųsti maisto, rūbų ir kitų asmeninių reikmenų. Paštas negalima siųsti spaudos, kaip tai knygų ir laikraščių, nes Britai, nežinia ar tai pataikaudami Maskvai, ar kokius mainus su jais darydami, nuo šio pavasario suvaržė ne tik pačių pabėgėlių tarpe laikraščių leidimą, bet ir visokį pabėgėlių kulturišką veikimą. (Apie tą suvaržymą telpa šiame nr. Dirvos Angliškame skyriuje plačiau.)

Bendrai, kurie gavot iki šiol laiškus nuo savo giminių ir draugų, rašytus iš Britų zonos, "B.A.O.R. via Great Britain", dabar galit pasiųsti jiems dovanų įvairių reikmenų Amerikos paštu, tuo adresu.

Kariai Studentai Siekia Mokslo Daugybėmis

Šį rudenį Amerikos 200 kolegijų galės sumiti apie 1,600,000 jaunų vyrų ir merginų tęsti savo pasirinktus mokslus, kuriems apie milijonui mokytis galimybę davė valdžia, po jų grįžimo iš kariuomenės.

Apie milijonas iš tų mokinių bus karo veteranai, kurių mokslas valdžiai kaštuos apie bilijoną dolerių metuose per sekančius šešis metus, jeigu visi jie laikysis iki galo.

Kas Tie Trys Baltijos Kvislingai

kurie atvyko į Taikos Konferenciją Paryžiu su Maskvos Delegatų Gauja

Rašo Vainis Dainoras.

(Oro paštu Dirvai)

Švedija, Rugp. 6, 1946. GAL ši mano informacija, kol ji pasiekė Dirvos skaitytojus, bus jau kiek suvėlavusi žinia, bet, manau, visgi verta aprašyti Amerikos Lietuviams, kurie taip seka ir gina Lietuvos bylą, tokias charakteringas apybraižas apie tokius "įžymius" delegatus kaip Baltijos valstybių — Lietuvos, Estijos ir Latvijos — tariaimi "užsienių reikalų ministrai", kurie ineina į virš trijų šimtų asmenų Maskvos skalikų sąstatą šiukart vykstančioje Paryžiaus taikos konferencijoje.

Aš čia duodu santrauką Švedų žymaus dienraščio Stockholms-Tidningen bendradarbio iš taikos konferencijos specialaus pranešimo, kuris tilpo to laikraščio Rugp. 1 d. laidoje. Tas korespondentas tarp kitko rašo kad trys Baltijos valstybių užsienių reikalų ministrai, kurie formaliai ineina į Rusų delegacijos sąstatą, bus laikomi kaipo rezervas iškilus Maskvos-Baltijos klausimams.

AUTORIUS tuoj nusistebi kad originaliausias iš tų ministrų yra Latvijos Prof. Valeskalns. Jis yra gimęs Latvijoje, bet su laiku paliko savo gimtinę ir išsidangino į Rusiją. Jis tuoj paliko komunistų partijos nariu ir po 1917 metų susidarė sąlygos jam likti "raudonu" profesorium. Jis moksliskai tiek tepasiruošęs kad "pažysta" marksizmą, leninizmą ir stalinizmą. Kada sovietai, 1940 metais okupavo Latviją, tuoj Valeskalns atsirado Rygoje kaip sovietinės respublikos aukščiausias šefas kultūros reikalams.

Išpudinga kad tas "Latvis" Valeskalns gali kelis žodžius suraizgyti latviškai. Tas "Latviškas" ministras tekalba vien Rusiškai ir truputį raizgo Prancuziškai ir Vokiškai. Taigi faktiškai jis tesuspėjo išbuti Latvijoje 2 1/2 metus išsivo ir neturi nepriklausomos Latvijos pilietybės. Latviai jį traktuoja kaip atėjūną.

Sovietiškas Estų užsienių reikalų ministras, Prof. Kruus, dar rimtesnį įspūdį. Jis yra pilnateisis Estas, kuris savo laiku priklausė Estų radikal-socialistų partijai. Senai yra susirėgęs su Estų Dorpat universitetu ir savo laiku buvo geras Estas patriotas. Daugelis jo gerų draugų ir kolegų dabar yra pabėgėliai Švedijoje, Vokietijoje ir Anglijoje. Jisai yra komunizmo nelaimingai įpinkles įtraukta auka.

KAS TAS ROTOMSKIS TREČIAS išėilės, Lietuvos užsienių reikalų ministras Rotomskis, kilęs iš smulkių sluosnių ir tikrumoje yra tipingas Lenkas. Jis yra mažo išmokslineimo ir iš profesijos mokytojas. Jis kalba Lietuviskai, Lenkiškai, Rusiškai ir šiek-tiek Angliškai — pastarą kalbą pramoko 1940-42 metais, kada jis buvo Rusų ataše Washington. Jis Lietuvos nepriklausomybės laikais priklausė kraštutinių grupių ir sovietų okupacijos metu išvykęs į Maskvą.

GRETIMAI tų Baltijos sovietinių atstovų, Paryžiuje yra atvykus Lietuvos delegacija iš nekurių atstovų reprezentuojančių laisvą Lietuvos valstybę. Latvių atstovų grupę su įgaliotu ministru Zarins (Lat-

vijos pasiuntiniu Londone), Feldmaniu (Latvijos pasiuntiniu Berne ir Kopenhagoje), taipgi su buv. Latvijos užsienių reikalų ministru Felix Cielins (socialdemokratu, kuris atbėgęs į Švediją kaip tremtinys).

Estų delegacijai atstovauja nepriklausomos Estijos buvę ministrai (tremtiniai užsienyje) su buv. ministru pirmininku Rei.

TAS Švedų dienraščio specialis korespondentas, gražiai charakterizavęs visus Baltijos delegatus, savo pranešimą baigia pabrėžtinu klausimu:

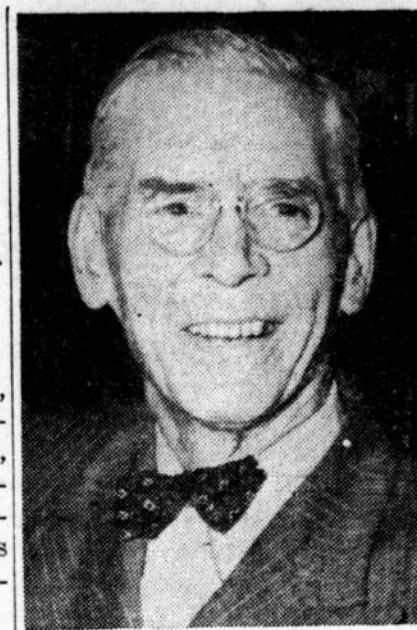
Kazin ar sovietų trys mario-netės ar laisvų Baltijos valstybių tikrieji reprezentantai oficialiai bus įjungti į taikos konferenciją. Ir kurie pirmieji iš tų dviejų grupių gaus teisę tarti pirmutinį Baltijos reikalų žodį?

To paties dienraščio korespondentas Rugp. 6 d. praneša iš Paryžiaus taikos konferencijos kad Bidault buvo informuotas apie Latvijos okupaciją.

LATVIJOS katalikų vyskupas Rancans, kuris ineina atstovų į laisvosios Latvijos delegaciją Paryžiuje, Liepos 30 d. buvo priimtas audiencijai Prancuzijos ministro pirmininko Bidault, tarpininkaujant monsijnorui Tschamanis, laisvos Latvijos atstovui iš Vatikano. Privačioje audiencijoje, trukusioje 25 minutes, delegacija įteikė Bidault'ui memorandumą apie Rusų okupaciją Latvijoje. Tuo pačiu Bidault buvo informuotas apie padėtį Baltijos valstybėse ir kad jų klausimas būtų iškeltas taikos konferencijoje.

AIRIJOJE, industrinį alko-holį darys iš runkelių.

K. Ž.

DARBINGUMO VADAS. Edwin G. Nourse, iš Washington, Prez. Trumano paskirtas pirmininku naujai įsteigto ekonominio komiteto, kurio tikslas yra rūpintis kad šalyje visi turėtų darbus.

Tai yra žiupsnelis autentiškų žinių kas liečia tris okupuotas Baltijos valstybes. Charakteringa tai kad puikiai nušviesti trys Baltijos valstybių Maskvos pakalikai kvislingai, kurie net nebūdami tų valstybių tikraisiais nariais, drysta rodytis tarptautinėje arenoje ir kalbėti tų pavergtų tautų vardu.

DAR NEPAMIRSTA "VADO"

SALZBURGE išeinąs Vokiškas savaitraštis Die Woge Balandžio 20 d., Hitlerio gimimo dienos proga, įdėjo "Fuehrerio" portretą, kur jis pavaizduotas savo pilna kariška uniforma, apsuptas jo artimiausių draugų Goeringo, Himmlerio ir kt. Sekančiame po to atvaizdo rašinyje, pavadiname "Dvidešimta Balandžio", išdidžiai pažymėta kad "pasaulis šešis metus drebėjo prieš Fuehrerį".

Atitinkamos Amerikiečių įstaigos už tai uždarė tą savaitraštį keturioms savaitėms. Idomu kaip pasielgtų Rusai su tuo Vokietuku, kurio bute būtų aptikę ant sienos Fuehrerio paveikslą. Negreit dar Vokietis supras kas tai yra Vakarų demokratija. Jis tesupranta vieną argumentą — kumštį.

K. Ž.

PRANAŠAUJA LIETUVOS ATIDAVIMĄ SOVIETAMS

Maj. Gen. David P. Barrow, militarinis autoritetas ir buvęs California Universiteto prezidentas, rašytojas politiskų straipsnių plačioje Ameriko-niškoje spaudoje, viename savo straipsnių užsimena apie dabar einančią Paryžiuje taikos konferenciją ir padaro pranašavimą kad Rusijos grobimas Slaviškų ir ne-Slaviškų žemių gali baigtis tuo kad pagaliau sovietams gali būti paaukota Lietuva ir kitos Pabaltijo šalys ir gal but pasiliks bolševikų įtakoje Austrija, Vengrija ir Romanija, kurios taipgi nėra Slaviškos.

Barrows pamini kad taikos tikslai Europoje bus žuvę jeigu bus leista Rusijai atsiekti jos imperialistinius tikslus.

Jis teisingai įrodo kad Rusų bijo ir neapkenčia ne tik ne Slaviškos tautos, bet ir Slaviškos, kaip Lenkai, Pietų Slaviai, Bulgariai.

Barrows ir kitų rašytojų ir tėmytojų spėjimai gali ir išsipildyti, nes Amerikos taikos komisijos vadas Valstybės Sekretorius Byrnes aiškiai pasakė Molotovui kad jis dar gali tikėtis iš Amerikos tam tikrų nuolaidų. Tos nuolaidos ir bus mažų bejėgių valstybių pavedimas bolševikams, tikint kad su bolševikų pagalba bus galima įsteigti pastovią taiką.

Gen. Dwight D. Eisenhower, pastaromis dienomis lankydamasis Brazilijoje, ten spaudos atstovams pareiškė kad kitas karas yra neišvengtinas ir sakė mažos taiką mylinčios tautos neprivalo apleisti ir prajūrėti savo apsigynimų ir apsaugos dabar, iki pasaulinė organizacija neužims taikos palaikymo pareigą.

Taigi, gal tik kitas karas, jeigu jis greitai kiltų, galėtų išgelbėti daugelį tautų iš bolševikiško teroro, kitaip tos tautos liks moderniškų barbarų išnaikintos.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai

Tuoj reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' 1 knyga \$1
(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)
UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

'Timeless Lithuania' \$3
(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spausdintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

GERAS PLAUKIKAS? šis paršiukas sakoma rastas beplaukanti Pacifike po to kai buvo paskandintas Japoniškas karo laivas Bikini atominės bombos bandyme. Atmenate, ant laivų buvo palikta paršų, ožkų ir kitokių gyvūnų.

JEIGU MUS ATAKUOS — KAS TADA?

KADA nėra tikros garantijos išlaikymui taikos, mūsų egzistencija priklauso nuo mūsų budrumo ir nuo prisirengimo jeigu karas vėl kiltų. Buti pasirėngusiems yra labai svarbu, nes jeigu vėl įvyks karas "mes busime pirmutiniai, ne paskutiniai, kurie busime užtaikuoti". Taip kalbėjo Major General Curtis E. Le May, Deputy Chief of Air Staff.

Kodel mus pirma atakuotų? Atsakymas aiškus. Todel kad agresoriai žino jog su mūsų plačiais išteklių — duodant mums laiko — mes galime prisidėti prie bi kokio konflikto pasaulyje ir įvykdyti pasaulio taiką pagal mūsų idėjų. Geriausia būtų iš karo ištrėnkti, vienu kirčiu, Suvienytas Vals-tijas.

JEIGU mus staigiai žiauri įjega užpultų su naujais užpūlamais ginklais ir vėliausiais išradimais, galėtų mus suparalizuoti. Jau 1944 metais Vokietiai darė bandymus su "A-10" milžiniška transatlantine raketa. Gal kur nors, kas nors, jau pagerino ginklus, kurie jiems buvo žinomi prieš du metus. Mes negalime būti tikri kad kiti nesistengia atidengti atominę paslaptį — mes tikime kad tik mes vieni ją žinome.

Mes nenorime kito karo. Bet turime būti realistai ir pritaikinti savo veiksmus ne su savo troškimais bet praktiškiems nuotikiams. Ir praktiškas nuotikis gali būti kad dabar — ar netolimoje ateityje — Amerika pasijus užpulta tūkstančių visokių pabukų iš oro tokiu dideliu greitumu kas ant vietos sunaikintų mūsų miestus ir fabriksus, plečiant epidemijas, užnuodijant mūsų maistą ir vandeni.

KAS TADA? Pačioje kalboje, Gen. Le May atsako šį klausimą. Jeigu koks atakas įvyktų, jis sako, "Mes turėtume kontr-atakuoti — sunaikinti priešą".

Kitais žodžiais, bukime pasirėngę. Privalome turėti reikalingus ginklus, ir Gen. Le May ir jo štabo mokslininkai tą parupina. Bet svarbiausia turėti reikalingų vyrų — išlavinti juos vartoti ginklus ir pradėti kontr-atakas į mūsų priešų miestus ir fabriksus.

Vienatinis tam budas yra — priimti Universal Military Training be atidėlio. Tik šis žygis sustiprins U.S. tiek kad jos galės atmušti bent kokią agresiją. Kada mes sustiprinsime reikalingus atlyginamus žygius tada galėsime tikėti kad ir agresoriai mus neatakuos — toks atakavimas būtų tikra žmogžudystė!

• NEKURIOS žvaigždės turi karštį, kaip mokslininkai spėja, net iki 1,800,000,000 laipsnių.

Lietuva Tironų Pančiuose

**BOLŠEVIKŲ
VIEŠPATAVIMAS**

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Telšių apygardos komisijos telefonogramoje, išsiųstoje į apylinkės komisijas Sausio 12 dieną po pietų, t. y., jau rinkimams vykstant ir iš pranešimų paaiškėjus kada labai maža kas balsuoja, nurodoma kad iš sąrašų išbraukti reikia: buvusius dvarininkus, stambius ukininkus, stambius prekybininkus ar pramonininkus, įvairių tikybų kunigus ir kitokius Tarybų Respublikos priešus, be to, atbėgėlius, Vokiečius, išvykusius ilgai komandiruotei, išvykusius nežinia kur, ir suimtus.

Pagal šitas instrukcijas, neparemtas jokių įstatymų, paprasta apylinkės komisija nustato kas turi teisę balsuoti, ir kas neturi. Ji tai daro jau tuo metu kai rinkimai baigiasi arba net tada kai jau skaičiuojami balsai.

Sovietų įstatymai pripažįsta balsavimo teisę visiems gyventojams, net nuo 18 metų amžiaus. Bet tie įstatymai, pasirodo, yra tik reklama užsieniams. Šitie įstatymai keičiami pagal reikala pačių rinkimų metu. Ir kas juos keičia? Kokių pagrindų atsirado šitokia telenograma apylinkių rinkimų komisijoms? O gi **todel kad vietos vykdomojo komiteto pirmininkas draugas Makštys ir jo sekretoriaus padėjėjas draugas V. Sinius Sausio 12 dienos raštu Nr. 9 įsakė taip padaryti!**

Ką pagal tokias instrukcijas apylinkės rinkimų komisija galėjo išbraukti iš rinkikų sąrašų? Ogi tą ką tik norėjo. Kas, pavyzdžiui, gali būti paskaitytas stambiu ukininku? Nagi, jei komisija panorės, ir 15-20 ha žemės turintį ukininką jau gali paskaityti stambiu ukininku. Asmenį kuris turi kiek didesnę krautuvę, arba kokią nors kojinių mezgyklą, komisija jau gali skaityti stambiu prekybininku arba stambiu pramoninku. Kunigas, jau visai aišku, nebūtinai balse teisės, nors įstatyme to ir nėra pasakyta. Pagaliau, jeigu netinka jokia kita priekabė tai galima stačiai tuo pasinaudoti kad pavadinti žmogų taip sau "Tarybinės Respublikos priešų", arba "nežinia kur esančių".... Komisijos taip ir padarė: beveik visus kurie balsuoti neatėjo, nežiurint komisijos raginimų, jie pripažino arba "Tarybų Respublikos priešais", arba "nežinia kur esančiais" (labai paprastai, jeigu neatėjo tai jis nežinia kur yra!...) ir juos išbraukė iš rinkikų sąrašų. Tada, kiek jau ten balsavo tiek — visvien išėjo kad rinkimuose dalyvavo beveik 100% rinkikų.

Pavyzdžiui, Žilbinu rinkimų apylinkėje (Telšių apygardoje) rinkikų sąraše pradžioje buvo įtraukta 1.261 rinkėjas. Po tos instrukcijos buvo išbraukta... 759! Tveru miestelyje buvo įtraukta 1.443 rinkėjai, bet rinkimams baigiantis išbraukta 782 ir liko tik 661. Tame pačiame valsčiuje. Skabory apylinkėje iš 827 pirma įtrauktų buvo išbraukta 552 ir liko tik 274!

Siauliu apygardoje rinkimų dieną iš sąrašų buvo išbraukta 6.887 rinkėjai, irgi pačių komisijų nuožūra. Vien Petrošių apylinkėje (Siaulėnų valsčiuje) iš 816 įtrauktų išbraukta 327, o Keblių apylinkėje (Siauliu v.) iš 1.230 rinkėjų išbraukta 415. Vadinasi, komisijos braukė iš rinkikų sąrašų tuos kurie neatėjo balsuoti, o kai kur, kaip, pavyzdžiui, tuose pačiuose Kebliuose, braukė ir išanksto, kuriuos tik laikė "nepatikimais", tai yra, tokiems kurie gali balsuoti "ne taip kaip reikia". Bet vistiek Kebliuose, net ir po tokio "išvalymo" vis delto buvo įmesta 143 netinkami balsai....

Rinkimų komisijos

Visame pasaulyje kur rinkimai daromi rimtai, be apgavysčių, rinkimų komisijos yra sudaromos iš įvairių partijų atstovų, joms pirmininkauja teisėjai arba šiaip visuomenėje pasitikėjimą turį asmenys. Kai komisijoje dalyvauja įvairių partijų atstovai, jie ir vieni kitus kontroliuoja, nes jiems svarbu kad kitas komisijos narys nepadarėtų ko nors savo partijos naudai.

Bolševikiniuose rinkimuose šitokios tarpusavęs kontrolės negali būti vien dėl to kad jie nepriešdžia nei partijų nei kandidatų konkurencijos. Pas juos, jeigu iš apygardos reikia išrinkti vieną atstovą tai jie jau pasirūpina kad ir kandidatas būtų tik vienas. Jie moka tą taip padaryti kad niekas "nenori" daugiau kandidatų pasiūlyti. O pačios rinkimų komisijos pas juos irgi sudaromos visiškai ne taip kaip kitur.

Pagal rinkimų įstatymo 49 straipsnį, rinkimų komisijos sudaromos iš "visuomeninių organizacijų ir darbo žmonių kolektyvų atstovų" ir tvirtinamos "darbo žmonių deputatų tarybų". Šių "darbo žmonių deputatų tarybų" Lietuvoje dar nebuvo išrinkta, taigi rinkimų komisijas turėjo tvirtinti komunistų partijos paskirti vietos "vykdomieji komitetai". O jokių kitų "visuomeninių organizacijų" išskyrus komunistines organizacijas Lietuvoje negalėjo būti, kadangi jos nebuvo leistos.... Jų nėra ir Rusijoje, kadangi ir ten leidžiama veikti tik komunistinėms organizacijoms.

Taigi ir rinkimų komisijų sudaryme, kaip ir kitur, įstatymas kalba savo, o vietos vykdomųjų komitetų instrukcijos savo. Štai Telšių vykdomojo komiteto instrukcija tuo reikalu. Ją pasirašo komunistų partijos paskirtas pirmininkas Rusas Mironov. Jis savo instrukcijoje apie apylinkių rinkimų komisijas įsako:

"Parinkti kandidatus į apylinkių rinkimų narius iš partijos narių skaičiaus, komjaunimo ir patikrinto nepartinio aktyvo, surinkti visų šių draugų autobiografijas ir charakteristikas ir pristatyti patvirtinti LKP(b) apskrities komitetui."

Ką tai reiškia? Visų pirma, čia jau aiškiai pasakoma kad kandidatai į rinkimų komisijų narius turi būti parinkti ne iš kokių nors "visuomeninių organizacijų" ir darbo žmonių kolektyvų, kaip kad viešai sakoma įstatyme, o tik iš partijos, komjaunimo ir patikrinto nepartinio aktyvo. Iš partijos — suprantama. Iš komjaunimo — jau keista. Keista, žinoma, ne bolševikų santvar-

koje, keista tik Europiečiui arba Amerikiečiui. Komjaunimas tai yra komunistinio jaunimo organizacija. Tai yra organizacija kurion ineina tik jaunuoliai, kurie yra dar per jauni kad turėtų teisę balsuoti. Tai kaip gi jie gali dalyvauti rinkimų komisijose, kur darbas yra atsakingas, kur turi dalyvauti autoritetingesnieji iš rinkėjų? Rodos negalėtų, bet pas bolševikus tai galima! O kas tai yra "patikrintas nepartinis aktyvas"? Tai yra tie kurie dar nėra priimti į partiją, bet kurie išsiųsę dirba partijos naudai, kurie jau yra veiklus komunistiniai veikėjai ir tuo veikimu stengiasi užsitarnauti partijos bilietą. Jie dar vadinasi "nepartinis aktyvu". Iš jų irgi draugas Mironovas leidžia imti komisijų narius, bet ne iš visų, o tik iš patikrintų! Vadinasi, į komisijas gali patekti tik tie kurie jau visiškai ištikimi partijai ir neišduos jokių machinacijų kurios bus komisijose daromos....

Bet ir to dar maža. Reikalaujama kad būtų pridėta kiekvieno gyvenimo aprašymas ir jo charakteristika, apibūdinimas kokio jis charakterio, kad būtų matyti ar jis bus pakankamai apsukrus atlikti visas tas kombinacijas kurias rinkiminėms komisijoms reikės daryti. Pagaliau, draugas Mironovas nustato kad rinkimines komisijas tvirtins visai ne "darbo žmonių deputatų tarybos" ir ne vykdomieji komitetai, kurie tuo metu pavadavo tokias tarybas, o LKP(b) (Lietuvos Komunistų Partijos—bolševikų) apskrities komitetas.

Šitokios instrukcijos buvo duotos ir visuose apskrityuose, nes ir apskrityų vykdomųjų komitetų pirmininkai niekad nebuvo savarankiški: jie taip pat viską visada vykdė pagal tikslus nurodymus iš centro. Taigi ir iš čia matyti kad Sovietų įstatymai yra skirti tikrai užsieniams parodyti, praktiškai veikia visiškai kiti nuostatai, kurie sudaromi kiekvienu atveju iš centro slaptų kabinetų ir paskleidžiami per partijos komitetus ir jiems paklusnius administracijos organus.

Vis delto pažymėtina tai kad po to kai iš vietų pagal tą instrukciją kandidatai į rinkimų komisijas jau buvo pristatyti ir komunistų partijos apskrityje komitetuose jau buvo patvirtinti, tada vis delto daugumoje vietų buvo prisiminta kad reikia gi gal ne tik prieš užsienius, bet ir prieš vietinius žmones šiek-tiek pasuaidinti įstatymo vykdymą. Tam tikslui vietomis dar buvo suaukiama "darbo žmonių susirinkimai" rinkimų komisijoms rinkti.... Faktiškai rinkimų komisijos visos jau buvo komunistų partijos patvirtintos apie Lapkričio 20 dieną, o tas pačias komisijas "išrinkti" tiems susirinkimams buvo leista tik apie Gruodžio 1 dieną. Bet tuose susirinkimuose komisijos buvo renkamos taip "stebuklingai" kad visur buvo išrinktos kaip tik tokios pačios komisijos kokios prieš pusantros savaitės komunistų partijos jau buvo patvirtintos. Kad gi kur nors per visą Lietuvą nors vienos apylinkės komisija būtų buvęs bent kiek pakeista! O tų komisijų buvo keli šimtai ir kiekvienoje iš jų nuo 7 iki 11 narių.... Argi ne nuostabus komunistų partijos "numatymas" darbo žmonių valios!

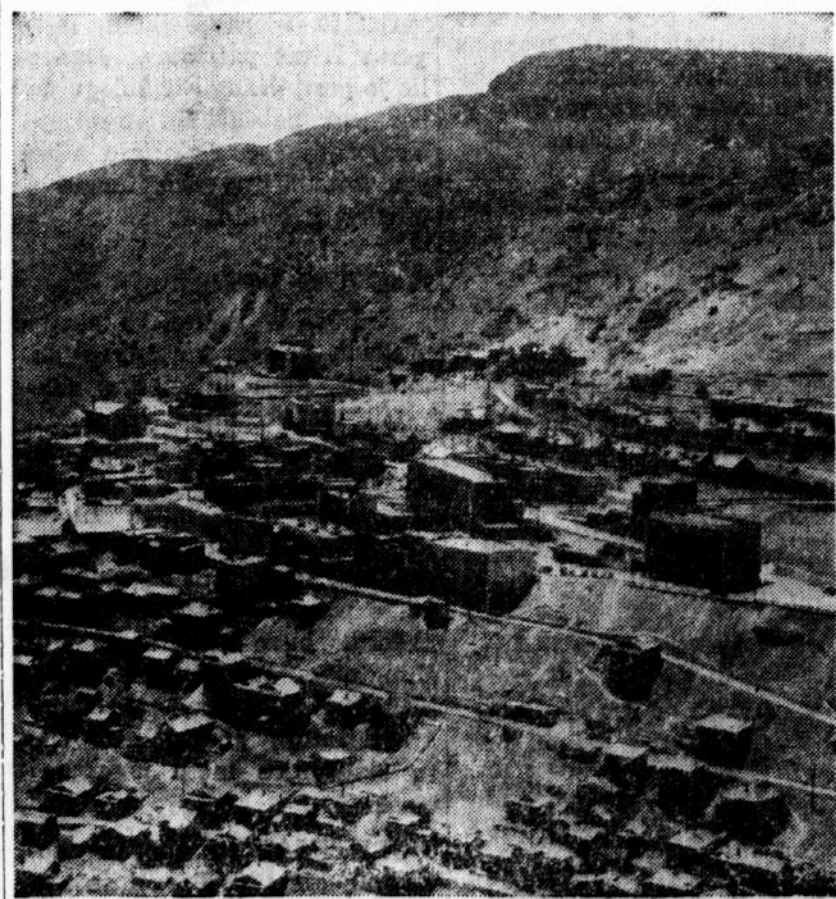
Tiesa, kai kur jau vėliau komisijų narius teko pakeisti. Bet juos pakeitė ne rinkikai, o pati komunistų partija, kuri juos buvo patvirtinusi. Mat, paaiškėjo kad vis delto į patvirtintųjų tarpą pateko ir tokių kurie pasakui pasirodė esą "liaudies priešai".

Štai ištrauka iš Panevėžio apskrities vykdomojo komiteto protokolo 1941 m. Sausio 7 dienos:

"**Nutarta:** Ramygalos apylinkės rinkiminės komisijos narius Joną Subačių ir Antaną Morkevičių, kaip liaudies priešus (vietos kompartijos pranešimu) iš jų pareigų atleisti ir jų vieton komisijos nariais paskirti Alfonsą Sakalauską ir Joną Jansoną, gyvenančius Ramygalos miestelyje."

O kartais tekdavo komisijos narius keisti ir del "ne-numatytų techninių kliūčių". Štai ištrauka iš to paties protokolo:

"**Nutarta:** Ramygalos valsčiaus Jotainėlių apylinkės komisijos sekretorių Anuprą Skaudą, kaip beraštį, paskirti tos apylinkės komisijos nariu, o tos apylinkės

APLEIDŽIAMAS. Šis miestelis, Jerome, Arizona, apleidžiamas visai ir jame neliks jokių darbų. Jo apylinkėse per 60 metų iškasta virš \$600,000,000 vertės vario, aukso ir sidabro, dabar tiems dalykams išsibaigus nėra ten kas veikti. Manoma ateičiai paversti jį turistams sustojimo vieta.

komisijos narį Jurgą Katiną paskirti tos apylinkės komisijos sekretorium".

Koks gi rinkiminių komisijų uždavinys? Europoje ir Amerikoje rinkiminių komisijų darbas yra prižiūrėti balsų atidavimą, atžymėjimą sąrašuose kas balsavo, pasakui suskaičiuoti balsus ir prižiūrėti kad visa tai būtų atliekama teisėtai, kaip nustatyta įstatyme. Pas bolševikus rinkiminių komisijų uždavinys daug didesnis. Jų uždavinys yra **gerai pravesti rinkimus!** O pravesti rinkimus gerai tai reiškia kad būtų kuodidžiausias procentas balsuotojų, kad išeitų už komunistų partijos pasiulytą kandidatą kuodaugiausia balsų, t. y., kad nebūtų užprotokoluota per daug tuščių ir sugadintų balsų, ir kad iš viso rinkimai praeitų su kuodidžiausiu propagandiniu trukšmu.

Todel rinkimų komisijos darbas prasideda ne tuoj prieš rinkimus, o jau išanksto, vos tik tai tas komisijas sudarius. Jų pirmas uždavinys yra **agituoti!** Negirdėta Europiečiui ir Amerikiečiui! Bet ten taip yra: rinkimų komisija turi išanksto pradėti agituoti, t. y. įtikinti savo apylinkės gyventojus kad jie butinai eity balsuoti ir rinkti tikrai "geriausius iš geriausių" kandidatus. Kodel jie vis turėjo aiškinti kad butinai reikia rinkti "geriausius iš geriausių" ta ir iki šiol neaišku, nes iš ko gi rinkies jei apygardoje yra iš viso tik vienas kandidatas. Žinoma, tas ir yra "geriausias iš geriausių", bet agitatoriai apie tai kad nėra daugiau kandidatų labai nemėgdavo kalbėti. Jeigu kas iš klausytojų pasiskųsdavo kad permaža kandidatų, kad jie patys jų negalėjo pastatyti, i toki nepatenkintą rinkimų komisijos nariai privaldėjo atkreipti NKVD pareigūnų akį.

(Bus daugiau)

AUDRA BALTIOJE

Drebėki priešė; vėtros kyla, gint laisvės eina Baltija — štai žalsvos gėlmės juroj skyla, Trimitai skelbia laisvės bylą, kovot ir mirti nebija.

Kur tik akis, kur tik užmato, žalsvi, baltų vyčių žirgai. Jų dundesys krantinę krato, kaip jura, Baltai neįprato nulenkę galvą but vergais.

Drebėki priešė, Baltų jura galingas sukulia audras, prie jos bangas, kur laisvę kuria, menki tvirtovių tavo murai, jų nieks po mušio nebusas.

Kastytis.

KELI ŽODŽIAI

Leiskit man pasakyti nors kelis žodelius, Taip neužkit miškai ir neukis keliai.... Aš pati negirdžiu savo balso per jus.... Jeigu galit, klevai, jus šlamėkit tyliai.

Kai einu pamariais, horizonto takuos vos matyti laivai, lyg taškeliai balti.... Ar mane beįsigs, kai paklausiu aš juos ar į tėviškę vis vartai dar užkelti.

Jeigu plaukėte jus Baltijos pakraščiais, ar nematėt žvejų su šilkiniais tinklais? Ar Juratės pilies neišbiro langai? Ar girdėti daina ten tyliais vakarais?

Gal nuo stiebo atskris mėlynubė kregždė, kas girdėti namie, jinai daug pasakys.... Bus giliai Nemune pasivilgius sparnus, Man nušluostys su jais ašarotas akis.

Bangos stoja piestu, pušys ošia krante, horizonte išnyko baltieji taškai.... Apsitraukė dangus debesuota skraiste, ir vandens lėlijas nuo erškėčių raškai.

Kad aš paukščių žinočiau kelius, kad gegutės nukristų man plunksna raiba, išskaityčiau iš jos aš visus žodelius mūsų sodų baltų paslapčiausia kalba.

"L.Z."

Juzė Augustaitytė-Vaičiūnienė.

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

"LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE" leidžiama knygoje, bus apie 350 pusl. didumo. Kurie užsisakys šią knygą išanksto, tą vardai tilps knygoje. Skubėkit! Knygos kaina \$3, dvi už \$5. Pateidaujama stambesnių aukų knygai parenti—tai bus prisidėjimas prie Lietuvos vadavimo pastangų rėmimo.

Išrašykite čia telpantį kuponą užsisakant knygą.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu savo prenumeratą šiai naujai leidžiamai knygai:

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas
Adresas
Miestas..... Valstija.....

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KITAS KARAS GAMYBOJE?

DREW PEARSON, vienas iš žymesnių Amerikoniškos spaudos kolumnistų ir radio kalbėtojas, kuris specialiai nuvyko į Paryžių teikti Amerikai savotiškas žinias apie dabar ten vykstančią taikos konferenciją, praneša, kad vietoje taip vadinamos taikos, Paryžiuje dabar skirstosi pusės kurios prieš ką kariaus sekanciam kare.

Drew Pearson, be to ką buvo palinkęs į garbinimą sovietų ir jų raudonosios armijos tuo metu kai Rusija buvo sublokšta su vakarų sąjungininkais bendram karami prieš Ašies jėgas, ir vieną kartą padarė pikta užpuolimą ant Lietuvos, buk ji pasitaravus Vokiečiams pasiūkėjimo lenta užpuolimui sovietų (jis tada klaidingai perstatė dalyką, ar iš nežinės, ar iš didelio pataikavimo bolševikams: Lietuva nebuvo pasiūkėjimo lenta Vokiečiams prieš Rusiją, nes tada kai Hitleris užpuolė Rusiją, Lietuvoje radosi raudonosios armijos ir Lietuva buvo sovietų okupuota; Vokiečiai prieš Rusiją pasiūkėjo iš pat Vokietijos ir iš Lenkijos), jis taipgi pranešavo kad Pabaltijo valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija — bus paaukotos sovietams. Tai buvo Rooseveltui laikais, ir dabar dar tebeina Teherano ir Jaltos atgarsiai kad tuose dviejuose pasimatymuose su Stalinu Prezidentas Roosevelt nutylėdamas sutiko su Stalno reikalavimu pavesti Lietuvą, Latviją ir Estiją — tada jau Vokiečių okupuotą, kaip tik Rusai pradėjo stumti Vokiečius atgal, — Sovietų Sąjungai.

Tas jo darytas pareiškimas uždegė Amerikos Lietuvių jausmus, tačiau jo pranešavimai visai arti teisybės: kaip tik sovietai pradėjo atstumti Vokiečius, vis kėlė reikalavimus — Lietuvą, Latviją ir Estiją turi būti pripažinta sovietams. Kaip tik karas ėjo į pabaigą, ir kiti Stalino reikalavimai, slapta sutarti Teherane ir Jaltoje, išsikunijo: bolševikai paėmė Bulgariją, Rumuniją, Lenkiją, įvedė savo kvailingus Jugoslavijoje ir eilę kitų šalių, ir šia diena tos šalys ne tik neatgauna savo nepriklausomybės kaip jos norėtų, bet dar paliktos už „geležinės sienos“, atkirtos nuo vakarų pasaulio, pergyvena bolševikų įvestą naikinimo programą, kad jose neliktų tų žmonių kurie kaip nors galėtų priimti kada nors joms gražintą nepriklausomybę.

KALBANT Drew Pearson žodžiais, jo vienu paskiausių pranešimų iš Paryžiaus taikos konferencijos, gal but jau ne naujiena, tačiau ši taip vadinama taikos konferencija tiesioginiai yra pasirinkimas pusių kurioje kuri valstybė kariaus naujame kare, jeigu kas nors netikėtų ir svarbaus diplomatinuose žygiuose neišstos priešakin kas sulaikys visa tai.

Dalykai eina nepaprastu smarkumu pirmyn, kuomet taikos konferencija eina šlubuodama. Rusijos zonoje Vokietijoje, dvylika dirbtuvių visu smarkumu gamina amuniciją raudonajai armijai. Čekoslovakijoje, toliau sako Pierson, paskirta \$400,000,000 karo reikmenų gaminimui — tos reikmenys yra tokio masto kad jas galėtų pasiūkti ir naudoti ir raudonoji armija ir Čekai. Jugoslavijoje ir Lenkijoje taip pat visu smarkumu gaminama standardizuoti Rusiškai karo pabuklai.

Šioje konferencijoje, kaip ir pirmiau nuo San Francisco konferencijos, Rusijos pasekėjos šalys nei kiek nepasikeitė. Rusija gali visiškai būti užtikrinta parama taikos konferencijos balsavimuose iš tų pačių valstybių: Baltijos, Ukrainos, Lenkijos, Jugoslavijos ir Čekoslovakijos. Kaip kada Rusų pusėje balsuoja ir Norvegijos delegatas, nes Norvegija yra bejėgė greta grasinančios Rusijos, kuri gali kada norėdama įsiveržti Norvegijon šiaurės frontu.

Valstybės kurios stovi prieš Rusiją, kartais keitinėjasi. Britų Dominijos, paveizdan, kaip kada pameta Britaniją. Tas parodo tikrą demokratiją Britų Imperijoje. Tikriausias prieš-sovietiškas blokas yra Australija, Nederlandai, Brazilija ir Belgija. Amerika ir Anglija, žinoma, vadovauja tam blokui, ir tas blokas nekariaus prieš Rusiją vienas, be Anglijos ir Amerikos vadovybės.

Apgailetoje padėtyje atsidūrė Čekoslovakija, kuri po I Pasaulinio karo, vadovaujant Tamui Masarykui, net pačioje Amerikoje, Pittsburghe, 1918 metais įkūrė Čeko-Slovakų respubliką. Ta šalis, savo nepriklausomum gyvavimu, pragaršėjo kaip viena demokratiškiausių šalių Europoje. Šia diena, pirmutinio prezidento Tamo Masaryko sunus, Jonas Masaryk, yra kaip bolševikų nelaisvis, ir nors jis prijaudė ir norėtųsi laikytis Amerikos pusėje, yra priverstas laikytis Rusų bloko ir visada balsuoja su Molotovu.

KAIP dabar galima spėti, Lietuva be kito karo negalės atgauti savo nepriklausomybės. Nors tas ne nuo Lietuvių priklausys ir ne Lietuviai galės pajaukti kad kitas karas kiltų, tačiau šis atsitikimas nebus pirmas istorijoje kad vienos pusės sąjungininkai susikovė tarp savęs už karo grobį.

Kaip iki šiol dalykai ėjo, Sovietų Sąjunga buvo ta valstybė kuri puolėsi ten kur ji matė galės daugiausia naudoti turėti, ir tie valdovai be principų, tie grobikai ir tironai, kurie lengviausiu būdu jieško sau naudos, gali privesti savo kitas sąjungininkes prie susikirtimo su jais.

Nereikia nieko šlykštesnio kai, 1938-39 metais tarantis su Prancūzija ir kitomis vakarų valstybėmis, po nakčiai sovietams pasirodyti susitarus su Hitleriu. Tada Stalinas manė apgausias vakarų valstybes susimetus su Hitleriu, kuris jautėsi galėjęs pamušti visą Europą. Bet Hitleris buvo toks pat geras žodžio laikytojas kaip ir Stalinas, ir 1941 metais Hitleris jau žygiavo sumia-

Tikra Bolševikiška Taktika

Amerikos Lietuviams yra labai gerai žinoma mūsų komunistų taktika iš anų laikų, kada jie dar kartu maišėsi SLA ir kitose organizacijose ir vedė kovą prieš visus kas nebuvo jų pusės.

Kad ir didžiausias ignorantas, bolševikėlis neprisiilaikydamas jokios tvarkos, ar gavęs balsą kalbėti ar ne, atsistoja ir rėkia savo užsibrėžtu klausimu; jis nepaiso nei pirminko pastabų, nei pastangų su laikyti jam balsą.

Panašiai pasielgė Paryžiaus taikos konferencijoje sovietų atstovas Višinsky Albanijos klausimu kalbėdamas. Rugpjūčio 10, kada konferencijai pirmininkavo Prancūzas Bidault, Višinsky pasiėmė balsą ir pradėjo tuo senu bolševikišku metodu prakalbą. Višinsky, nesiprašęs pirminko balso, atsistojo, ir pradėjo kalbėti Rusiškai. Pirmininkas Bidault ir barškino į stalą, ir kuoliu baladojo jam sustoti, ir pagaliau pradėjo skambinti — skambalu kuriuo posėdžiai pradėdami ir užbaigiami, bet Višinsky vis drožė ir drožė savo kalbą, Rusiškai, kurią suprato tik sovietų draugai ir patys Rusai, o kitos tautos nesuprato.

Višinsky kalba tuo baigėsi kad pirmininkas piktai pareiškė jog ji nebus net į rekordus įrašyta.

Albanijos klausimas atidėtas ant toliau.

Sovietų delegacijos reikalavimas dviejų trečdalių balsų nutarimui kokio klausimo vėl susilaukė aštraus pasipriešinimo ir U. S. atstovo Byrnes, kuris atkirto aštriai:

“Mes nekariavom už tai kad

džioti Rusiją, patį Staliną įvarė į baimę kad jis ėmė slapstyti jau už Uralų. Tada jis, sąlygoms susidėjus, galėjo gauti pagalbos iš Amerikos ir iš Anglijos, ir tik ačiu šių dviejų valstybių pagalbą išliko gyvas.

Neužteko kad išliko gyvas, bet jis vėl griebėsi savo sukybių — pasidaryti ir galingiausias diktatorius pasaulyje. Kada Anglija ir Amerika kariavo tik nugalėjimui bendro priešo, Stalinas stiprino savo pozicijas visur kur tik galėjo įsiveržti, pradedant nuo Albanijos, Jugoslavijos pietų-rytų Europoje, iki Kurilų salų šiaurinėje Pacifike.

Tas peraiškiai matoma ir Amerikai ir Anglijai, ir nereikės žioplesnių diplomatų kaip tų šalių jeigu jie su tikais palikti Rusiją visagalinčia valstybe, kuri į kelis metus pasirodys grasminga ir pagrumos Amerikai ir Anglijai taip kaip dar pasaulis nematė.

Juo greičiau bus prieita prie išsiaiškinimo šitos padėties, kad ir karo priemonėmis, tuo sveikiau išeis pačiai Amerikai ir visam pasauliui.

ATVIRA ŽAIZDA

Saulėlydis čia pat kalnų viršūnės laizo, Šiljono pilį dengia burlaivis šmaikštus, Krutinę sielvartas, likimo kirčiai raizo Ir mintys krypta ten kur Nemunas sraunus.

Juk šiuo metu mūsų šalį rugiai jau plaukia, Deja, juos kirsti ruošias žmonės svetimi. Gal sesės, broliai Sibiro toliuos galo laukia, O Lietuvai šetoniški ir sunkūs panciai kalami.

Lietuvis, gynęs Vakarų nuo Azijos Atilų, Dabar kraujuos paplūdes, tų Vakarų apleistas, Karštoj maldoj temeldžia Viešpatį, ramintoją širdžių, Pasauliui proto, sau norėdamas tik laisvės.

Sunkiūs apmąstymuos paskendus Vilniaus katedra Ir Gedimino kalne trispalvė neplėvėsuoją, Bet amžinas Lietuvis, tiki didžius atlaidus Ir girdi... Dievo namuos vargonai groja.

Jau paskutiniai saulės spinduliai Lemano veidą glosto, Atogrąžų gėlynai glaudžias, nakčiai rengiamies, Mintis toli šesupės paupių lazdynuos baido... Sunki, nežmoniška dalia, suspausta nevilkties.

Andrius Vilkaviškietis.

1946-VII-24. Clacens, Šveicarija.

diktuoti laisvam pasauliui, ar kad kuris mūsų sąjungininkas diktuotų mums”.

Byrnes ir kitu atveju užatakavo Molotovą, kuris kaltino visus kas tik balsuoja ne su Rusais, esant bloku prieš Rusiją. “Kokia teise tie kurie pakartotinai balsuoja su Sovietų Unija vadina mus kurie nevisada sutinkame su Sovietų Unija, bloku prieš ją? Kokia palaida ir klastinga ta kalba!”

Molotovas įtardinėjo Ameriką ir Angliją net ruošiant trečią karą, kas, žinoma, būtų prieš bolševikus. Byrnes į tai atrėžė:

“Aš manau kad tos šalys kurios siuntė savo sunus į užjūrus nugalėti bendrą prieštą tų apkaltinimui kad tos šalys daryme. Ir aš padarau išimties apkaltinime kad tos šalys kursto trečią Pasaulinį Karą.”

Dirvos Paryžiaus Korespondentas Nuvyko į Vokietiją

Mūsų Paryžiaus korespondentas šiomis dienomis gavo leidimą įvažiuoti okupuotą Vokietiją, kur jis dabar lankosi po Lietuvį stovyklą ir gryžės duos Dirvai eilę straipsnių iš Lietuvį gyvenimo Vokietijoje.

PREZ. TRUMAN paskelbė Rugpjūčio 3 d. kad valdžios ikeigos šį fiskalų metų yra 8 bilijonais dolarių didesnės negu buvo numatyta praėjusio Sausio mėnesį. Tačiau pasakė kad vis dar valdžia negalės subalansuoti savo biudžeto. Išlaidos vis yra žymiai didesnės negu ineigos.

RUSAI išplėšė iš Vokietijos jau apie \$750,000,000 iš 10 bilijonų dolarių atlyginimų kuriuos Maskva dar tikisi iš Vokiečių išlupti.

Viršminėta suma apima tik daiktus išvežtus iš Vokietijos zonos kurią Rusai valdo, bet tai neapima to ką Rusai išvežė kaip karo grobį.

MINTYS ISTORINĘ APYSAKA “ALPIS” PASKAIČIUS

(K. S. KARPIUS: “ALPIS, KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS”)

STIPRIOMS valstybingumo tradicijoms ugdyti ir savo istorijos meilei žadinti gyviausias akstinas yra istoriniai padavimai ir populiorios formos istoriniai raštai-romanai, apysakos. Mylinti savo istoriją ir žinanti savo istoriją tauta užauga tik tada kai jos nariai nuo jaunystės dienų, kartu su pirmaisiais gyvenimo įspūdžiais minta savo senos praeities sultimis-padavimais ir savo istorijos įvykius pavaizduojančiais veikalais. Tatai aiškiai žiurima kiekvienos tautos gyvenime. Iš savo istorijos žinojimo tauta semiasi stiprybės kurtis savitą dabarties gyvenimą. Gi, žinant istoriją, galima pramatyti ir ateitį, su jos busimais pavojais ir grasmėmis.

Lietuvių laisvės judėjime šūkis “iš praeities stiprybės semtis”, nuo seniausių laikų yra to judėjimo kelrodis. Nedaugelis mūsų istorinių veikalų, be abejo, buvo vienais iš tų akmenų ant kurių, laikui bėgant, buvo statomas Nepriklausomybės Rumas.

ISTORINIO romano veikimas visuomenei yra skirtingas nuo paprastai, gal but ir tiksliau ir išsamiau, bet užtat sausiai, dėstomų istorinių faktų istorijos vadovėlių puslapiuose. Istorinio romano veikėjai gyvais asmenimis ateina į mus iš mūsų tolimes praeities, įtraukia mus į tos praeities gyvenimą, versdami tą gyvenimą pažinti, juo domėtis ir jį pamilti. Jie lyg perkelia senas, tautai nemirštančias pasaulėžiūras į dabartį, tuo sudarydami tautos tęstinę pasaulėžiūrą, kiek tai liečia savo laisvės saugojimą ar savo savitumo jausmą.

Deja, Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio literatūra negali pasigirti tuo kad tasai nepaprastai svarbus tautos samonei literatūros žanras būtų Lietuvių rašytojų mėgiamas ir stengiamasi istorinio romano kultą kelti ir stiprinti. Romanų iš Lietuvos tolimes ar artimos praeities knygų rinkoje buvo nedaug. Ir tai dažnokai buvo verstinė literatūra, svetimaucijų prašyti veikalai, turintieji šioki ar tokį ryšį su mūsų istorija.

TENKA galvoti kad tokiame reiškiniui buvo ir tam tikrų priežasčių. Istoriniam romanui parašyti neužtenka vien fantazijos ir savo buities pažinimo; reikia dar ir plataus pasiruošimo, plačių muziejinių ir knyginių studijų ir atsakingumo tinkamai istorinę tikrovę atkurti. Reikia sugebėti atkurti ir anų laikų žmogaus psichiką. Ir reikia pripažinti kad iki šiol savo literatūroje nesulaukėme tokio svario savo valstybinei bei patriotinei minčiai ugdytojų kokių turėjo, pav., Lenkai Henryko Sinkevičiaus ir Kraševskio asmenybėse. Tuo labiau mes turime branginti tai ką mes jau turime.

Galima visai pagrįstai tikėtis kad karta, užaugus laisvės sąlygose, dabar trėmime, kai tėvynės ilgesys ir laisvės adoravimas pasiekia aukščiausio įtempimo, vis dėlto atneš mums naujų kurybos veikalų, kurie suvaidins nemažą vaidmenį mūsų patriotinės minties augime. Ištrėmimo vargai ir neviltis yra galingas akstinas kurybai.

1942 METAIS, tai yra tuo laiku kada mūsų tauta, netekus laisvės, svetimų kųjų mindžiojama, vėl aiškiai išvydo kokie skausūs ir brangūs yra Laisvės ir Nepriklausomybės idealai, toliumoje nuo Lietuvos Amerikoje pasirodė didelė K. S. Karpiaus istorinė apysaka, “Alpis, Kestučio Išlaisvintojas”. Tik dabar ši apysaka pasiekė Lietuvius pabėgėlius Europoje. Jeigu ji būtų pasiekus Lietuvą prieš nazių okupaciją, tikrai retas Lietuvis būtų dar pasiklojęs iš Vokietijos skleidžiamą propagandą, esą Vokiečiai ruošiasi vaduoti Lietuvą iš Rusų jungo. O nazių viešpatavimo laikais, ši apysaka būtų tapus po grindžio skaitymu, už ką gestapininkai persekiotų jos skaitytojus, del ko ji tik turėtų didelę įtaką platieiems Lietuvį sluogsnams. Deja, del nenugalimų kliūčių šiai knygai nebuvo lemta išsvysti Lietuvos padangės.

APYSAKA “Alpis, Kestučio Išlaisvintojas”, parašyta lengva, maloniai skaitoma kalba, be stengimusi įieškoti įmantrų bei originalumo dėstymo formoje. Apysakos veiksmas dėstomas sumaniai, autorius turi nemažą sugebėjimą nuo pirmųjų puslapių prirakinti skaitytojo dėmesį ir iki pabaigos išlaikyti jį sudomintą. Autorius gerai žino tą magišką veikimą į skaitytoją, kada kas puslapis skaitytojui kyla mintis: o kas gi toliau?...

Ivykiai kaip filmoje bėga vienas po kito,

stumdami vienas kitą nuo knygos puslapių. Aprašomieji vaizdai dinamiški, pakankamai pilni, tenkina skaitytoją. Lietuviskam jaunimui ši turi pakankamą istorinį koloritą ir visiškai apapsaka yra puikus skaitymas, kurių ir Nepriklausomoje Lietuvoje neturėjome pakankamai

Autorius neužsimoja vaizduoti ryškias ir sudėtingas asmenybes, atskleisti gilių psichologinių raizganų, arba pedantiškai ir skrupulingai atvaizduoti senovės gyvenimą. Tai viskas tik pasunkintų autoriaus pasirinktą populiorios, lengvai skaitomos apysakos tipą; net, gal but, turėtų stabdantis įtakos į veikalo dinamiką. Užtat apysakos fabulos suražymo atžvilgiu ši apysaka neužsileidžia tiems verstiniams istoriniams veikalams kuriais Nepriklausomoje Lietuvoje knygų leidėjai aprūpindavo knygų rinką. Gi tai kad kiekviename puslapyje jaučiama jog tai rašyta Lietuvis, daro knygą ir visai nepalyginimą su svetimių autorių kuriniais. Tik autorius-Lietuvis, vaizduodamas mūsų tautos vargus ir kančias, tegali atjausti tai nuoširdžiai ir tikrai.

Per visą apysaką autorius rodo skaitytojui amžiną, nepaliaujamą mūsų priešų veržimąsi su naikinti mūsų laisvę ir paglemžti mus vergijon. Apysakos dėstoma apie mūsų protėvius, bet tai taip artima mums dabar, kai Lietuvą užgruvo tokios žiaurios nelaimės, kad mūsų protėvių vargai tampa skaitytojui mūsų dabarties tautiečio vargais. Juk dabar, mūsų gentkartė aktyvizdžiai pergyvena tokį pat priešų smurtą, klastą ir pasaliniskumą. Autorius rodo kad ir kovos lauke, ir po kilnių idealų skraiste, ir iš pasalų, priešas tenori tik vieno, arba iš oro arba iš vidaus susprogdinti mūsų atsparumą kovai.

AUTORIUI gerai nusisekė pravesti apysakoje šią svarbią mintį, o tai ir sudaro svarbiausią apysakos veikimo skaitytojui nuopelną. Tai daro apysaką pilną aliuzijų ir mūsų dabartį.

Greta to įvairio priešų veržlumo demaskavimo, autorius neaplenkė neparodė ir nepaprastą blogį kurį atneša mums tarpusaviai vaidai, mus susilpnina ir susmulkina.

Bendrai tarant, “Alpis, Kestučio Išlaisvintojas” apysaka yra įdomi knyga, gausi intriguojančiomis situacijomis ir, greta to, pravedanti dar giliai, pamokinančią sentenciją, skatinančią mus burtis kovon ir nepasikliauti priešui klasta. Ši apysaka yra gražus indėlis į mūsų populiarą istorinę lektūrą; ji ryžtingai nuteikia skaitytoją.

Ar nereikėtų pasistengti kad ši apysaka atsirasų mūsų pabėgėlių skurdžių knygynėlių lentynose. Vargšai pabėgėliai negali jos įsigyti, bet ar negalėtų ateiti jiems pagalbon kuri kultūrinė Amerikos Lietuvių organizacija, užpirkdama šią apysaką ir parupindama ją persiųsti Europon.

Kas.

•TRAFIKO nelaimėse šioje šalyje kiekvieną mėnesį žūsta, vidutiniai imant, po 3,000 gyvasčių, arba apie 36,000 žmonių praranda gyvybes kiekvieną metų tik del to kad turime automobilius. Prie to reikia pridėti tukstančius ant visados sužalojamų, milijonus sužeidžiamų, ir milijoninius nuostolius laidotuvių užmuštųjų, gydymui sužeistųjų, globojimui likusių našlaičių, ir dar nuostolius sudaužytų automobilių.

SAKOMA kad Amerikietis vidutiniai suvalgo per metą tiek mėsos kiek jis pats sveria.

ŠVEICARIJOJE namų statyba, kurios labai reikalinga, tapo sutrukdyta stokuojant langams stiklo.

‘LAISVOJI LIETUVA’

Patriotinis Pietų Amerikos Lietuvių kovos, visuomenės, meno ir mokslo žurnalas. Norintieji žinoti kaip Lietuviai gyvena Pietų Amerikoje ir kaip kovoja už Lietuvos Nepriklausomybę, skaitykit “Laisvąją Lietuvą”. Metams tik \$2.00.

“LAISVOJI LIETUVA”
Calle Rio de Janeiro 4001. Cerro.
Montevideo, Uruguay.

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Kaina 35c. Su prisijuntimu 40c.
(Galit siųsti pašto ženklais)
Štai naudinga knygelė pradiniam mokytis Angliškai. Tinka pasiųsti giminei pabėgusiems iš Lietuvos, arba Amerikoje tokiems kas nori pramokti Angliškai kalbėti.

Reikalaukit “Dirvoje”
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Pakeliui į Mirtį (Vokiečių kalėjimuose)

Rašo
Balys Gaidžiūnas

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Atėjo Kalėdos. O mes visi buvom tikėję kad Kalėdoms bus pasibaigęs karas. Bet Vokiečiai laikėsi kietai ir užsispyrė. Mes šalom darbe ir vis laukėm iki paskutinio lukesio, kad tik greičiau baigtųsi visos tos velniavos. Iki to laiko, nors temperatūra jau buvo kritus iki 72°, mes nebuvo gavę net pirštinių. Kojos buvo beveik basos. Per meistrą iš žmonos gavau megstuką, pirštines, kojines. Nors iš šalies vis gaudavau po buterbrodą, bet sunkus ir varginantis fizinis darbas jiegiš čiuptelė čiuptelė.

Mes, aštuonių kilogramų plaktais ir kaltais, kalėme ir kalėme iki 50 cm. įšalusią žemės pluta. Budavo, per dieną išsikali iki palaidos, neįsijusios žemės, o per naktį vėl įšala, ir vėl išryto aikvojau sunkiai besukaupiamą jėgą. Mes vis darėm slėptuves, nors karas kabojo po pat nosim ir šimtaprocentiniai žadėjo pralaimėjimą. Vienok, nacionalsocialistai ėjo ir kitus varė į ugnį, varė į pražūtį visą tautą, patys degino savo namus, sprogdino tiltus ir fabrikus.

Besitęsiantis karas vis labiau vargino ir dažnai nepakeliamai laužė milijonus žmonių, suvarytų iš visos Europos kraštų, ir laikomų vergų sąlygose. Užsitęsęs karas negailėstingai smaugė ir milijonus kalinių, kalinamų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Kas savaitė buvo vis bloginamas ir bloginamas maistas, ir apranga, griežtinama kontrolė, didėjo nekvepimas dėsio ir į pačius būtinausius sanitarijus reikalavimus.

Kalėdos. Prieš pat šventes gavau iš žmonos pasveikinimą. Jame buvo daug širdį veriančių minčių. Ak, ar taip mes praleisdavome tas dideles šventes savo tėvynėje. Tada mes buvome didėles laimės vaikai, palyginus su dabartiniu vargu. Mano laimei, šventėms per meistrą iš žmonos gavau ir šiek tiek maisto. Surizikavau jį parsinešti, rizikuodamas kratos metu ne tik netekti, bet ir mušti gauti. Surizikavau į kalėjimą parsinešti ir mielą laišką. Buvo gauta ir politinė padėties apžvalga. Visa tai buvo Kalėdų džiaugsmui.

Mes tada celėje sėdėjome šešiese — penki lietuviai ir vienas Vokietis. Senu Lietuvišku papročiu surengėm kučias. Joms paskyrėm viską ką tik geresnio turėjome. Trumpą prakalbą pasakė Dr. D., aš pakalčiau Kalėdų eilėraštį, po to visi tyliai sugiedojom Tautos Himną. Nors kunu buvau užrakintas blakčių pilnoje celėje, bet dvasioje buvau savo krašte ir pas savuosius. Beveik iki vidurnakčio negalėjau užmigti vis galvodamas ir galvodamas apie tai kaip mes prisikelsime iš baisaus paklupdymo, kuris mums kaštuoja tiek daug neįkainuojamų vertybių.

Kalėdos ėjo ramiai. Tris dienas niekas nevarė į darbą. O tai buvo daug. Dežuruojantis prižiūrėtojas net leido dienos metu atsigulti ant lovos. Radau daug gerų progų parašyti namiškiams laišką. Džiaugiaus nors mintimis galėdamas su jais kalbėtis, pasakoti mane slėgusias nuotaikas ir klausyti apie jų gyvenimą. Gerai išstudijavau ir gautą politinę apžvalgą. Iš ankščiau turimi žemėlapiu mums gerai padėjo susiorientuoti ir daryti tolimesnes išvadas.

Aiškiai jautėm kad karas turi baigtis, ir tolimesnis Vokiečių laikymasis yra pačios Vokiečių tautos ir sukurtų gėrybių naikinimas. Bet mums reikėjo būti kantriems ir laukti. O taip norėjosi išeiti, savus susirasti, visiems padėti ir dirbti, visa turima jėga. Dirbti kad tik galėtume grįžti į savo laisvą kraštą.

Kelis kartus perskačiau žmonos rašytą laišką. Jame, be surašytų minčių, jčiau ir tarp eilučių besislepiančius sakinius, kurie juos baugino kad einant į karo pabai-gą, nepabandytų su mumis bjauriai at-skaityti. Tos mintys ir mūsų budavo dažnų pasikalbėjimų tema. Neturėdami jokių pranešimų kaip tuo metu traukdami Vokiečiai daro su politiniais kalininiais, svarstėm pagal asmenines nuojautas. Bet mes buvom iš eilės kalėjimų vėžami tolyn ir tolyn. Atrodė kad ir šiuo atveju, jei frontas nelsu didžiojo lūžio, mus ves dar tolyn.

Praleidom Kalėdas, atėjo ir Naujieji Metai. Vieni kitiems linkėjom visu kalinių maloniausią linkėjimą — greit išeiti į laisvę. Naujuose Metuose mes jau neturėjome tokios ramybės kokią praleidom Kalėdas. Iki gero popiečio valėm centralinius teismo krosnis. Dirbom sąžiningai ir tikėjom kad už darbą iš teismo tarnautojų ką nors gausime. Deja, mus išvargusių kaip šunelius, grąžino į kalėjimą nepasakę nei jokio malonesnio žodžio. Mes

susėdome už stalo ir rankom pasirėmę galvas, išvarginti fizinio darbo, galvojom apie praleistus Naujus Metus savo tėvynėje. Bet kas joje dėjosio tuo metu kai mes sėdėjome Vokiečių kalėjimuose? Ir ten buvo nepaprastai daug skausmo ir ašarų.

19. Mūsų kasdieninės dienos Landsberge

Nuo pat pirmutinės atvežimo dienos Landsbergo kalėjimą, mes pajutome kietą darbo režimą. Jei kas kalbėdavo kad koncentracijos stovyklose varo į sunkius darbus, tai Landsbergo kalėjimas buvo tuo atžvilgiu ne tik kad neatsilikęs, bet ir pranašesnis. Budavo, tik atvežamas naujas kalinys, ir dar nespėja jį perrengti — jau jis po kelių valandų ir darbe. Todėl ir budavo taip kad žiemos metu atvaryti kaliniai išvedami į darbą tik su plonyčiais suplyšusiais švarkais, be kojinių ar autų, o tik su klumpėmis. Apranga čia buvo žemiau kritikos. Kelnės ir švarkai buvo taip sulopyti ir vėl suplyšę kad kalinys į kalinį pasižiūrėjęs, neveltui reikėdavo užuojautą ir pats savęs gėdydavosi.

Per šešis Landsbergo kalėjime kalintus mėnesius, turėjau vienuolika kartų keisti kelnes ir vienuolika kartų buti stumdomas. Budavo, tik spėji per didelį vargą gauti kitus, ir vėl už poros dienų vaikštai kiauru užpakaliu, vaikštai kiaurais keliais. Ir tikrai, iš tų šešių mėnesių tris mėnesius vaikščiojau svitruojant apatiniais baltiniams ar nuogam kunui. Gi pasikeisti suplyšusius rubus buvo kalvarių kelias. Visą aprangą kalėjime išduoda taip vadinamas kalėjimo namų tėvas. O jis buvo kaž kokių piktų dvasių apsestas ir kiekvieną kalinį, atėjusį rubų pasikeisti, ne tik stumdydavo ir mušdavo savo kambaryje, bet dažnai išsivydavo į koridorius keikdamas ir grasindamas. Matyt, tuo savo elgesiu norėjo ir kitus kalinius atgrasinti. Todėl dažnai eidavai suplyšęs kad tik netektų susitikti su tuo nenormaliu žmogum, kurį įtikinti nebuvo jokių argumentų ir kurio riksmui nebuvo jokio galo.

Kaliniams skirtas pirštines mes gavome tik tai Gruodžio pabaigoje, o paltus Naujuose Metuose. Iki to laiko, esant gana žemai temperatūrai, mes šalome nesvietiškai. Kai kurie iš laisvės įvairiais nelegaliais keliais buvome šį-tą gavę, o kai kurie kuną sukom šiukslynuose rastais popieriais nuo cemento maišų ar į šiukslynus išmestais skudurais. Tai buvo ne tik griaudu, bet ir žiaurumo pilni vaizdai.

Sušalę kaliniai, išsekus jiegi ir kraujo atsargai, šaldavo iki pakvaisimo. Mes buvome liudininkai kaip į mūsų tarpą pakliuvęs iš pietų Prancūzijos, jaunas ir gražus Prancūzas, per tris šaltas vėlyvo rudens ir žiemos savaites, taip sukrato kad vieną vėjuotą dieną, jis darbovietėje parkrito ant žemės ir plėšydamsis pradėjo verkti gaudžiu verksmu. Jo kojos buvo sustingusios, o jis pats pamėlynaves. Jį tą dieną beveik nešė parnešėm iš darbovietės į kalėjimą, o po to jis niekad į mūsų koloną nebeprasirodė. Beveik tuo pačiu metu ir gretimai mano celės sėdintis, trisdešimties metų vyras, kilęs iš mišrios Vokiečių-Lenkų šeimos, grįžęs iš darbo kaip atsigulė taip daugiau ir nebeatsikėlė. Jo kalinimo istorija buvo liudna. Kalėjime sėdėjo antrą kartą. Pirmą kartą atkalėjo tris metus, o dabar vėl ėjo ketviti metai. Buvo suimti drauge su tėvu ir drauge keliavo per įvairius Vokietijos kalėjimus. Jų namai buvo ant Vokietijos ir Lenkijos rubežiaus. Buvo įtarti palaikę ryšius su priešu. Po sunaus mirties greit mirė ir 70 metų sulaukęs tėvas. Jie abu turėjo ko papasakoti iš savo išgyvenimų. Jaunasis man daug kartų kalbėjo kad jam tekę matyti šimtus kalinių šaudant, kankinant baisiausiomis kankinimo priemonėmis, net iki kaulų sulaužymo. Jie abu, kaip ir mes, tebebuvo be teismo, ir visai nežinojo kada tas teismas gali būti. Vienok, taip teismo ir nesulaukė, nesulaukė ir karo pabaigos, apie ką taip dažnai norėdavo kalbėti.

Greta ypatingo išnaudojimo darbe, kalinius smarkiai veikė ir nuolatinis mušimas. Tai buvo lyg neatskiriama kalinio taisyklė. Mušė visi prižiūrėtojai, neišskiriant nei vyresniųjų, nei paties kalėjimo inspektoriaus, kuris Lietuviška tvarka einant, buvo kalėjimo viršininkas. Gi, vyresnysis prižiūrėtojas, kuris duodavo toną visiems kitiems prižiūrėtojams, beveik kas rytą, koridoriuje išrikiavus kalinius naujai darbo dienai, stumdydavo ir mušdavo. Ligoje taip pat niekur pagalbos negalėjai rasti. Todėl buvo eilinis reiškinys kaip grįžtančios iš darbo kalinių kolonos, viena ar kelis kalinius nešė nešdavo į kalė-

BRITAI NORI SUVIE- NYTOS VOKIETI- JOS

Britų vyriausybė paskelbia kad ji niekad nesutiko su sovietų reikalavimu gauti 10 milijonų dolerių atlyginimų iš Vokietijos ir nemato kodel Rusija turėtų turėti kokias pretenzijas į bent kokius atlyginimus iš Vokietijos.

Einant Postdamo sutartimi, sako pranešimas iš Londono, Rusija neturi teisės gauti atlyginimų iš Vokietijos pavidale daiktų ir produktų ar išdirbinių.

Atmesdami Rusų reikalavimą 10 milijonų dolerių vertės atlyginimų gavimui, Britai sykiu pradėjo raginti Rusiją prisidėti bendrai prie kitų Vokietiją okupuojančių šalių sujungti Reichą į ekonominį vienetą.

Aišku, Maskva tą planą atmes, net jau virš metas laiko bolševikai savo okupuotoje dalyje Vokietijos vykdo komunistinio programą, ir kiti pasiūlymai bolševikų skaitomi tik užmauda jiems.

Ką Rusai užgrobė tas skaitosi jų laimėjimu ir jie nei vienos pėdos neužleis ir su niekuo nesusidės.

Maskva gali pakišti savo didesnę ir daug pavojingesnę planą Vokietijai suvienyti, kas reikš skubų pareikalavimą Anglams, Amerikiečiams ir Prancūzams pasisąlinti iš Vokietijos ribų. Lai tik vakarų sąjungininkai tęsia savo tuščią tupčiojimą ir siulymą Rusijai savo draugiškumo.

Skelbimai Dirvoje

Turėdami parduoti ar išnuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje. Skelbimus atneškite gatai paraše. Primami iki pietų trečiadieniais.

jimą. Ir ko toliau to daugiau ir daugiau tokių vaizdų budavo.

Visas ligas kalėjimo vyresnysis prižiūrėtojas asmeniškai matydavo. Jokio santaro nebuvo. Gydytojas, kuris į savaitę du kartu ateidavo, buvo pasiekimas tik tų kalinių kurių ir mušimo pagalba nebuvo galima į darbą išvaryti. Bet jei gydytojas ir nustatydavo ligoniui butiną režimą tai prižiūrėtojas jo ne tik nepaisydavo, bet ligonį pastatydavo į tokias sąlygas kad tas norėdamas-nenorėdamas bėgdavo iš jų tariamos malonės. Kalinius su aukšta temperatūra varydavo plauti celių ir koridorių, kiemo valyti, iš sunkvežimių iškrauti anglis, nešioti malkas. O neretai, už lėtą judėjimą dar gaudavo ir priedą — mušti.

Tai buvo kaž kas daugia unegu baisu. Tai buvo klaikumo pilna aplinkuma, kuri

į kalinį smigdavo žudoma jėga. Atsimenu gerai kada vienas iš mūsų, turįs įsise-nėjusią išijos ligą, atėjus drėgnam ir šaltam orui, prašėsi kad būtų perkeliamas nors ir sunkų darbą dirbti, bet uždaroje patalpoje, kur nereikėtų tiek daug vaikščioti. Prašymai nieko negelbėjo. Kada ligonis priėjo tokios padėties kada jau visai negalėjo paeiti, daug kartų buvo nešė parneštas iš darbovietės. O kada jau ir mušimas negalėjo išvaryti jį į darbą, leido pas gydytoją. Po ilgų kalvarių jis buvo perkeltas į kitą darbo koloną. Ten pajiegė atsilaukyti. Bet tiems kuriems nepasisekdavo persikelti į lengvesnio darbo kolonas tie mirdavo pakeliui iš darbovietės, arba uždaryti drėgme ir šalčiu persunkusiose celėse.

(Bus daugiau)

Informacijai apie elektros naudojimą jūsų namuose, telefonuok ar rašyk Residential Division, CHerry 4200.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

1946
NATIONAL AIR RACES
AUG. 30-SEPT. 2
CLEVELAND

BENDIX TROPHY RACE
Thrilling Transcontinental Speed Dash

THOMPSON TROPHY RACE
High Speed Land Plane Classic of the World

WEATHERHEAD JET SPEED DASHES
First Jet-Propelled Closed-Course Competition

U. S. ARMY, NAVY & MARINE AIR FORCES
Greatest Display of Air Might Ever Presented

SONIC TROPHY RACE
High Speed Closed-Course Competition

HALLIE TROPHY RACE
Women's Closed-Course Speed Event

MASS PARATROOPER JUMPING EXHIBITS

SENSATIONAL ACROBATICS

HELICOPTER DEMONSTRATIONS

DAYLIGHT FIREWORKS

And Many Other Thrilling Exhibitions
12 Noon to 5:30 P.M. Daily

Buy Your Tickets in Advance
All Seats Reserved

On Sale at:
Ticket Office
Union Bank of Commerce (Lobby)
Euclid and E. 9th Street

Exec. Hqts., Union Commerce Bldg.,
Cleveland 14, Ohio Phone: MAin 5900

Sponsored by the N.A.A.

AMERICA'S GREATEST SPORTS EVENT

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Anderson, Elizabeth, gyv. Water-
vliet, N. Y.
Andriuskevicius, Ona, iš Kirsnos
k., Šeštokų val. Mariampolės ap.,
gyv. Scranton, Pa.
Baršinskas, Vincas ir Baršinskaitė,
Marija, brolis ir sesuo Adėlės.
Baranauskas, Joakimas ir Mikas,
sūnys Tamošius, iš Bakšių k.
Alytaus val.
Barciūtės, Agota, Marija ir Teklė,
ištekėjusių pavardės nežinomos, iš
Utenos ap. Kaniavos v., gyv. Nas-
hua.
Buivydas, Kazys, gyv. New York,
prekybinio laivo karininkas.
Busalskis, Antanas ir Busalskienė,
Vincė, gyv. Grimzelių k. Kelmės
val., Raseinių aps., spėjami gyv.
Chicago.
Deltuvai, Motiejus ir Deltuvienė,
Ona iš Veiverių val., Mariampolės
aps.
Demenius, Bladas, sun. Juozo ir Pe-
tronės, gim. Amerikoje, gyv. Ka-
ne, Zaliakalnyje, Jankaus g.
Dranginis, Petras, sun. Motiejaus,
iš Rudėnų k. Gudelių val., Ma-
riampolės aps., ir jo vaikai Pet-
ras, Vincas ir Magdutė, gyv. Tor-
rington, Conn.
Dulskis, Antanas, iš Barzdų k.,
Barzdų val.
Dranginis, Motiejus, sunus Motie-
jaus, iš Rudėnų k. Gudelių val.,
Mariampolės aps., gyv. Torrington,
Conn.
Dogelis, Stasys, iš Knebonių k.
Girkalnio val., Raseinių aps., gyv.
Chicago.
Ganselaukas, Boleslovas, iš Puciu-
nėlių, Kėdainių aps.
Gegžna, Antanas, gyv. Brooklyn.
Gudynas, Jonas, iš Veiverių val.,
Mariampolės aps.
Iškauskienė - Katilutė, Elzbieta, iš
Narto k. Mariampolės val., gyv.
New York ar Jersey City.
Janušauskas, Martynas, sunus An-
tano, iš Balabostės k., Rudaminos
val.
Jokšas, Kazimieras ir jo sūnus Al-
girdas, gyv. Bostone, vėliau ukyje
prie Boston.
Jurgelevičiai, iš Rudnios k., Kania-
vos val.
Kairaitis, Jonas, sun. Juozo, iš Van-
denių k., Kazlų val.
Klikna, Jonas, iš Ilių k., Nemakš-
čių val., Raseinių aps.
Kondrotienė, Matilda, iš Puodžiškių
k., Žaliosios val., Vilkaviškio aps.,
gyv. Pittsburgh.
Kukšta, Jonas, iš Šerikų k., Šilalės
val., gyv. New York.
Kulikauskas, Mykolas ir jo žmona
Anielija, gyv. Batavia.
Kuras, Kazys, iš Skriaudžių k., Vei-
verių val.
Leščinskas, Jonas, sun. Vinco, iš
Giraitės k., Merkinės val., Aly-
taus aps.
Mazurkevičius, Antanas, sun. Povi-
lo, iš Akmenų k., Lazdijų val.
Seinų aps., gyv. Duryea, Pa.
Meyer, Adolfas ir Evaldas, iš Kudir-
kos-Naumiesčio, gyv. Brooklyn.
Mikulekas, Jonas, sun. Jono, iš Luk-
sėnų k., Alytaus val.
Mosiokas, Kazys, gyv. Worcester.
Naujaliai, iš Rudnios k., Kaniavos
val.
Pamerneckas, Vincas, gyv. Phil.

Narbutas, Simanas, iš Sodališkių k.,
Raguvo val., Panevėžio aps.
Penkiūnas, Juozas, iš Rudaminos
m., Lazdijų val.
Petrokienė, Agnė, iš Veiverių
val., Mariampolės aps., spėjami
gyv. Boston.
Pietaris, Jonas, sun. Vinco, gim. A-
merikoje, gyv. New York.
Pliskaitis, Vincas, sun. Juozo iš An-
tanavo dv., Pilviškių val., Vilk-
aviškio aps.
Polys, Balys, sun. Liudviko, iš
Tadauskų k., Svedasų val., gyv.
Brooklyn.
Povilaitis, Juozas, iš Monių k.,
Klovainių val., gyv. Chicago.
Raulinaitis, Juozas, sun. Juozo, iš
Veiverių k.
Rušytė, Marytė, turėjusi giminių
Mažonių k., Južintų val., Rokiš-
kio aps.
Samsonas, Petras, iš Smalynės
k., Pilviškių val.
Saudorgaitė, Leokadija, spėjami gyv.
New York.
Siauraisaitis, Kazys, iš Skriaudžių
k. Veiverių val.
Sirdedas, Alfonsas, sun. Jono, iš
Vazgelių k., Utenos val., anks-
čiau gyvenęs Brooklyn, Alabama
Ave., o vėliau Chicago.
Staciliauskienė - Čupkevičaitė, Ona,
duktė Martyno iš Malupio k., Sas-
navos val., gyv. Hazleton.
Stanaitis, Juozas.
Stankiewicz, Motiejus, turi ukį prie
Schenectady, N. Y., iš Vilkaviškio
aps.
Stremblienė - Nugauskaitė, Agota,
iš Nartinių k.
Spokienė - Slavinskaitė Magdalena,
gyv. Philadelphia.
Sveinienė, Ona, iš Virbalio, spėja-
mai gyv. Cleveland, O.
Trumpytė, Karolina, dukterė Jono, iš
Noreikonių k., Pakruojos val.,
Šiaulių aps., gyv. Chicago.
Tupėauskas, Kazys, sun. Vinco, iš
Kybeikų k., Kybartų val.
Ulevičienė - Mickiūtė, Marija, iš
Grabavos k. Igliaukio val., Ma-
riampolės aps., gyv. Waterbury.
Valančiūnas, Jonas, iš Vazgelių k.,
Utenos val., ir aps. ir jo žmona,
anksčiau gyv. Brooklyn, N. Y.
Vileniškis, Juozas, sun. Tado, iš
Vaineikių k., Svedasų val., gyv.
New York.
Viskantas, Vincas, iš Gedikėnų k.,
Žarėnų val., gyv. Chicago.
Vyšniauskaitė, Elena, iš Veiverių
val., Mariampolės aps.
Zinkevičius, Petras, sun. Martyno,
iš Budrėžių k., Vilkaviškio val.
Zuikienė - Buzaitė, Marija, ir jos
vyras Juozas Zuikis, buvo laivo
kapitonu, gyv. New York.
Zebrauskai, Antanas ir jo sūnus
Petras.

Waterbury, Conn.

LVS SKYRIAUS PIKNIKAS

Tarp daugelio kitų veikimų
ir vietinių reikalų nėra pamir-
štama ir Lietuvos pabėgėlių
reikalai. Štai sekmadienį, Rug-
sėjo (Sept.) 15 dieną Lietuvai
Vaduoti Sąjungos 9-tas sky-
rius rengia nepaprastai įdomų
metinį pikniką Linden Parke,
Union City, Conn. Šio pikni-
ko pelnas bus skiriamas Lietu-
vos pabėgėlių ir Lietuvos lais-
vės gynimo reikalams. Reika-
linga mūsų pagalba, pasižen-
timas, darbas, pinigai paleng-
vinimui Lietuvos tautos žmo-
nių vargų. Jūs atsilankydami
į šį pikniką kaip tik ir priside-
site jų vargus palengvinti.

Programas bus įdomus, sve-
čias kalbėtojas bus net iš Cle-
velando, LVS centro pirminin-
kas Pius J. Žiuris. Taipgi pa-
kviestas kalbėti dabartinis kan-
didatas į Conn. gubernatorių,
Congressman Joseph E. Tal-
bot, ir kiti. Prie to bus įdo-
mių pamarginimų.

PABEGĖLIŲ REIKALAI

Kaip yra žinoma, prie ALM
yra suorganizuotas "Commit-
tee for Lithuanian Refugees".
Šio komiteto tikslas yra padėti
Amerikos Lietuviams rūpintis
pabėgėliais ir Vakarų Europoje
patekusiais, kurie neturi jo-
kios ateities ir į tėvynę negali
grįžti. Komitetas seka State
Departmento patvarkymus dėl
imigracijos kvotų ir kitus įs-
tatymus imigracijos reikalais.
Taipgi, norinčių į Ameriką
įvažiuoti pabėgėlių giminės
bus suteikta patarimai apie
reikalingus dokumentus gim-
nių atsiėmimui, kurie kreipsis
į tą komitetą.

Komitetas pagelbsti padary-
ti dokumentus tiems pabėgė-
liams kurie neturi Amerikoje
giminių bet nori čia atvažiuo-
ti. Tais reikalais patartina ra-
šyti į: Committee for Lithuan-
ian Refugees, 314 Walnut St.
Newark 5, N. J.

Dr. M. J. Colney.

SILKĖMS gaudyti panaudo-
ta naujas karo meto išradimas,
kuris pagelbsti silkių žuvalimo
laivams užtikti kur randasi sil-
kių spiečiai. Tas pabukas yra
magnetiškas dalykas kuris ka-
ro metu gelbėjo susekti Vokie-
čių submarinus. Skotai naudo-
ja tą padarą dabar silkėms ju-
rose surasti.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio
Dirvos numerio tai prašyda-
mi Administracijos prisiusti
tą numerį, nerasykite: "Ne-
gavau pereinamo numerio," bet
pažymėkite aiškiai: Negavau
nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47".
Tas palengvins be jokių su-
klydimų greit pasiųsti jums
tą numerį kurio negavot.

DIRVOS Administracija.

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

IŠTIKUS GAISRO

NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-
kandai tampa sugadinti arba
sugadinti ugnies, kreipkitės į
P. J. KERŠIS, dėl apkalavi-
mo, ko visada reikalauja ap-
draudos kompanijos pirm ne-
gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.

Telef.: MAin 1773.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraš

VYRAMS ir VAIKINAMS

MAUDYMOŠI KELNAITĖS

Su viduje įsiu tais prilaikytais

\$1.95 - \$2.95 - \$3.95

Šiaudinės Skrybėlės

Visokių pavidalų!

Visokių Spalvų!

Nupiginta kaina!

GREEN STAMPS su kožu piraičiu. DYKAI

NE VIEN TIKTAI DUONA
ŽMOGUS GYVAS

NEI VIENAS Lietuvos nelaimingas pabėgėlis, gavęs iš
Amerikiečių savo giminių ar iš komiteto rubų ar mais-
to nerašo tokių širdį veriančių gražių padėkos laiškų
kaip tie kurie gauna dvasinio maisto — kaip tie kurie
gauna paskaityti Dirvą!

Jau iš senų amžių yra pasakyta kad "Ne vien tik duona
žmogus gyvas". Dvasinis maistas yra lygiai taip rei-
kalingas kaip ir kuniškas.

Ir dvasinio maisto — skaitymo — atžvilgiu nekurie yra
kaip sena Lietuvos patarlė sako: "SOTUS ALKANO
NENUMANO". Ne visi tie kurie pavalgę ir apsiren-
gę užjaučia alkanam ir suplyšusiam ir visai nesirupi-
na aukoti pabėgėliams maisto ir rubų.

Ne visi kurie gali taip pigiai įsigyti laikraštį — tik už
\$2 visam metui — pagalvoja apie kitą, kuriam galėtų
padovanoti laikraštį — dvasinį maistą, kurio ir kitiems
taip labai reikia. Nebukit tais nenumančiais kito
žmogaus, savo giminiečio, ar draugo.

DIRVA patiks ir jūsų giminei pabėgime, ir jūsų gim-
niečiams arba draugams čia Amerikoje.

Mes siųsim tris Dirvas į pabėgėlių stovyklas už jūsų do-
vaną \$5. Prisidėkit su savo parama.

SKAITYKIT Dirvą nepertraukiamai — atnaujinkit sa-
vo prenumeratas tie kurių baigiasi.

DIRVA 6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

ŠTAI KOKIŲ VIŠTŲ Amerikos vištų augintojai tikisi at-
eityje, kaip šiame atvaizde parodoma. Jos turės daugiau mėsos
ir geresnius kiaušinius. Šie mokslininkai parodoma daly-
vauja vištų augintojų konvencijoje, St. Louis, Mo.

STREIKAS

Su Rugp. 15 susireikavo Di-
džiųjų Ežerų laivų darbininkai,
CIO nariai. Valdžios pastan-
gos streiko išvengti baigėsi be
pasekmių.

Šis streikas vėl atsilieps į
plieno industriją, nes sutram-
doma pervežimas geležies ru-
dies. Taipgi sutrukdoma gru-
dų pervežimas ir visas kitas
trafikas koksis ejo Didžiaisais
Ežerais.
Darbininkai reikalauja 40
valandų darbo ir kitų pageri-
nimų.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti
dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS

6820 Superior Ave.

ENdicott 4486

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITI

(Lait)

7829 Euclid Avenue

PAJIEŠKOJIMAS

Edvardas Kersnauskas, su-
nus Marijos Teofilės Vitkaus-
kaitės-Kersnauskienės jieško:

Dėdės: Antano Mikalausko.

Į Lietuvą buvo atvykęs pasku-
tinį kartą 1929 m. pas seserį

Oną Mikalauskaitę - Kvederavi-
čienę.

Tetų ir dėdės: Stefanijos,

Izabelės ir Aleksandro Vitkau-
skų, gimusių Igliaukoje ir šil-
bavote. Jų tėvas Andrius Vit-
kauskas, motina Elena Mika-
lauskaitė-Vitkauskienė.

Pusbrolis: Juozas Gegužins-
ko, sunaus Elenos Vitkauskai-
tės-Gegužinskienės.

Atsilepti adresu:

Mrs. A. Daniels

1376 E. 85th St. Cleveland, O.

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti
kitur gyventi, praneškit sa-
vo naują antrašą Dirvos Ad-
ministracijai, ne pašal, nes
paštas nesiųs jums Dirvos
naują vietą jeigu neprimos-
kėsit. Parašykite mums už
le atvirutę prieš persikėli-
mą į kitą vietą gyventi. —

Dirva Cleveland 3. O.

Why
Pay More?
CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

MARGUTIS

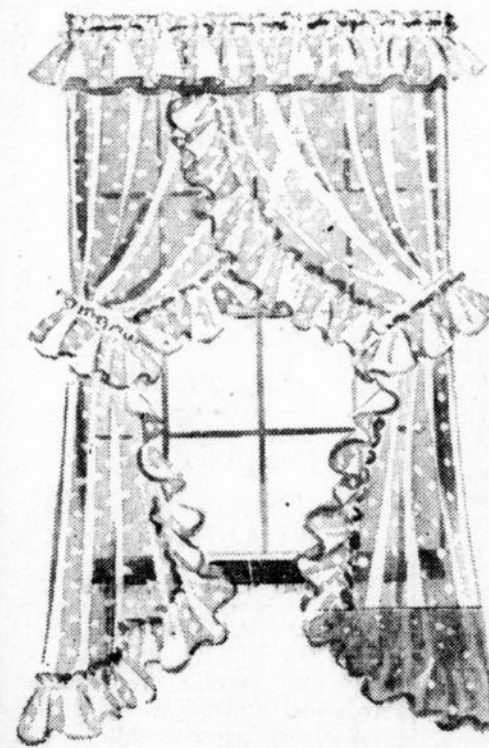
Skaitykit "Margutį", komp.
A. Vanagaičio leidžiamą mu-
zikos ir juokų žurnalą. Ei-
na du kartu į mėnesį. Kaina
metams \$2. Prisiųskit 10c
pašto ženklais, gausit vieną
numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's
BASEMENT

Pavienio Pločio Langams Užtiesalai

Dvigubo Pločio Išvaizdos

Pratesiamos Langinės

Iš Plono Švelnaus
Taškuoto Marquissette!

3.95

Nauji langams užtiesalai kurie prasitęs iki 100 co-
lių per viršų, ir galimi naudoti ant pavienio ar dvi-
gubo langų. Yra gražūs minkštų taškučių.

Pasiutos Langinės

- Pasiutos iš Cushion Dots
- Plono Šešėlinio Tinklo
- Chenille Figuruotų Pavyzdžių

2.49

Raukšlėtos Scrim Maudynės Langinės

Iš geros rūšies balso scrim, raukš-
lės iš balto perkelio apvedžio mē-
lynai ar raudonai. 54 colių ilgio. .

Pora po

1.89

Rudens Langams Medžiaga

98c

48" Vatiniai Drapery Prints
arba 36" Storų Sukty Siulų

Puiki gėliuotų ir bružiuotų pavidalų tvirta medžiaga
raudonos, mėlynos, žalios ar rusvos spalvų. Žibantios va-
tinės medžiagos gėlėms spausdinams mėlynos, žalios,
rozinės ar natūralės spalvos dugnais.

36-col. "Reflex" Drapery

Marginiai

Dvieju gražių gėliuotų mar-
ginių su rožėmis, mėly-
nos, žalios ar natūralio dugno.

Rayon ir Vatiniai

Drapery Marginiai

Gražūs ir žibanti, popu-
liarėse spalvose ir gražių
pavyzdžių. 48 colių pločio.

1.39

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

NPASITENKINIMAI
LIETUVIŲ SALĖS
NETURĖJIMU

Daugelis Lietuvių tėvų Clevelande, kurie augina savo vaikus ir nori kad jie su savo tautos jaunimu susitikų ir susipažintų, labai nusiminę dėl dabartinio Lietuvių salės likimo, kuri užimta tokiu būdu kuris nieko bendro neturi su tikslais kokiems ta salė buvo įkurta.

Per karą buvo rimtesnis laikotarpis, niekas daug nepaisė kad nėra rengiama Lietuvių vakarų, bet dabar nesant jokių Lietuvių parengimų, pačių Lietuvių jaunimas neturi kur sueiti, susipažinti, blaškosi po svetimus užkampius, ir tuo būdu nuo Lietuvių atsitolina. Gryžęs iš karo jaunimas nori susieiti ir vėl drauge pasilinksinti — nėra kur.

Suaugusieji Lietuviai, kurie mėgo Lietuviškas pramogas ir patys kartais Lietuvių salėje pasišokdavo, dabar neturi kur vienas su kitu susitikti.

Kuo greičiau Lietuvių salė bus sugrąžinta tiems reikalams kuriems ją Lietuviai steigė ir kuriai savo pinigų skyrė, nepaisydami pelnų, tuo išeis Lietuvių kolonijai į didesnę naudą.

MIRĖ. Rūg. 14 staiga mirė širdies liga miesto teismo teisėjas Perry A. Frey, 50 m. amžiaus.

SVEČIAI IŠ VOKIETIJOS

Rūg. 7 d. pas pp. Smetonus atsilankė malonūs svečiai net iš Europos, kuriems laimingai pavyko iš Vokietijos patekti į Ameriką. Tai yra p. Birutės Nasvytė su savo vyru Dr. Smetonienės pusseserė Giedra Juozas Gudauskas.

Jiedu pasiekę New Yorką, važiuoja pas savo dėdes Kaulakius Chicagoje. Su jais automobilu važiuoja ir P. Labanauskas iš Brooklyno.

Svečiai apsilankė Dirvos redakcijoje, taipgi aplankė Lietuvių Kultūrinį Darželį.

Iš Providence, R. I., buvo atvykęs Dirvos redaktoriaus K. S. Karpiaus brolis Pranas su žmona ir šeima porai dienų pavyšėti. Jie apžiūrėjo Lietuvių Kultūrinį Darželį, miesto įdomybes, ir Rūg. 14 išvažiavo atgal, pasukdami per Pittsburghą, New Jersey ir New Yorką. Kelionę atliko automobilu.

Marge Verbilienė išvažiavo į Grand Rapids, Mich., palankinti savo gimines. Verbelai išvažiavo į Floridą, mano ten apsigyventi.

DARBAI Clevelande pasiekė aukščiausio laipsnio taikos metu. Dabar darbai eina žymiai aukštesniu saiku negu metais prieš karą.

CLEVELANDAS turi progą gauti federalės valdžios paramą pastatymui tarp 450 iš numatytų 1,500 laikinų gyvenamųjų namų, jeigu galėtų rasti savo pinigų pridėti prie to ką valdžia duos, tų namų statymo. Jei pats miestas neprieda savo atitinkamos sumos tai federalės valdžia savo pinigus neduoda.

JONAS G.
POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
PopieriutojasApkainavimas ar patarimas
reikale jūsų namo
pagrąžinimo suteikiama
nemokamai.495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899Community Fund Nu-
sistatė \$4,880,000

Šymetiniam vajui Community Fund nusistatė \$4,880,000 sumą, kuri reikalinga aprūpinimui ir palaikymui kitam metui labdaringų šio miesto įstaigų.

Vajaus laikas bus praneštas vėliau. Po keturių metų karo ir gelbėjimo su karu susijusių įstaigų, Community Fund šymet sugrįžta į savo vienintelį tikslą sukelti pinigų palaikymui 100 sveikatos ir gerovės įstaigų šiame mieste.

Pereitą metų vajuje buvo nusistatyta sukelti \$6,000,000, bet surinkta virš \$5,500,000. Iš tų pinigų 75 nuoš. buvo palikta Clevelando labdarystei.

Šymet bus apimta išlaikymas ir aptarnavimas šeimų, vaikų ir benamių, jaunimo žaislavietės, vaikų globos įstaigos, eilėligoninių ir dispensarių, sveikatos ir globos namų, senelių namų ir tt.

TRUKSTA MOKYTOJŲ

Mokslo metui artėjant, kai 1,130,000 pradinį mokyklų mokinių rengiasi stoti į mokyklą, mokyklos pasirodo pasigenda žymaus skaičiaus mokytojų. Per visas Ohio pradžines ir vidurines mokyklas numatoma truks 2030 mokytojų.

Pereitą metų Ohio mokyklose buvo 39,199 viešų mokyklų mokytojos. Jos šimtais pametė mokyklas ir stojo į pelnin-gesnius darbus.

COLUMBUS, Ohio. — Avalų dirbtuvei pritrūkus odos, šios savaitės pabaigoje sako bus sulaukta darbai ir 4000 darbininkų avalų industrijoje liks be darbo.

POLICIJOS ir ugniagesių darbus Clevelande dabar didumoje užima karo veteranai. Iš pastaromis dienomis paskiriamų 470 vyrų į policijos ir ugniagesių vietas 90 nuoš. sudaro veteranai.

REIKALINGI
VYRAI DARBININKAI

Spaudėjai ir Molderiai mažoms misingio dalims. Gera mokestis nuo valandų, 6 dienos, 48 valandos savaitėje.

Proof Machine and
Brass Foundry
936 E 72nd StreetREIKALINGA
VYRAI I RMOTERYS
Darbai

kreipkitės tuoj

LAMSON & SESSIONS
COMPANY
915 aEst 63rd Street

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmą šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Automatinis Gasų šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens šildytojai

ATSIKRAITYKIT PURVO, PELEŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

Frank Orpse (Urbšaitis) PO. 9548. LI. 0237.
AKRONE kreipkitės į: Hank Hollish, 260 The Brooklands, Stadium 4793

MIRIMAI

LATVINAS Petras, 61 metų, dirbo Crile Hospital, mirė Rūg. 8, palaidotas Rūg. 12. Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsiuvojo šv. Jurgio bažnyčioje. Liko sesuo, Elzbieta Čučulka.

MARY STROMSKY (Petrauskaitė), 22 m., nuo 3119 W. 52nd St., mirė Rūg. 11, palaidota Rūg. 14, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsiuvojo P. S. N. P. parapijoje.

Liko vyras, Edward, duklė Joan Rita, tėvai Aleksas ir Stella Petrauskai ir brolis Jurgis. Šių abiejų laidojime pasitarė laidojimo direktorė Della Jakubs.

Nacionalės Oro Lenkty-
nės Artėja

Po įdomių lenktynių, įvykusių paskutinį kartą 1939 metais, dabar rengiamos oro lenktynės Clevelande bus taip žymiai skirtingos kaip kad atgyvenę seni dalykai nuo dabartinių naujaisių.

Šiose lenktynėse bus matyti tokių dalykų kurie anais laikais dar buvo pavojingi atlikti. Bus perstatyta ir karo lėktuvai kurių mes čia mažai matėme, ir kitos įvairios oro įdomybės.

Lenktynės prasidės su garisia Bendix Trophy Race, tolimo rekordui, iš Van Nuys, California, į Clevelando Airportą. Lenktyniuotojų nustatyta 50 skaičius ir paskirta \$25,000 atlyginimų, iš jų laimėtojai eis \$10,000.

Tik už kelių mylių nuo ten, Long Beach, išskris keturi Armijos jet-jiega varomi P-80, vadinami šaunanciomis žvaigždėmis. Tai tikrai kaip žvėdės per erdvę tie keturi kariški lėktuvai atsaus į Clevelandą.

Cia pat, per tris dienas, tęsis visokios įdomybės ore, ką kiekvienas norės matyti.

Šiame numeryje telpa paskirtoje vietoje skelbimas pažymintis skirtingus tų lenktynių įvykius.

CLEVELANDE vėl įvyks didelis žmonių užsigrūdimas su atvykimo delegatų į Amerikos Lygimo konvenciją, kuri atsi-bus Rūg. 17 iki 20. Tikima iki 200,000 svečių.

REIKALINGA

MERGINA

kuri mėgsta siuvimą,
mokytiis austi.Gera mokestis
pradžiai.Kreipkitės tuoj į
PARISIAN TEXTILE
WEAVING CO.

308 Old Arcade

PARSIDUODA GERAS PHILCO RADIO ir graži komodė su trimis veidrodžiais. Parduoja Lietuviai. Klauskite telefonu EXpress 3738. (35)

DU KAMBARIAI VYRAMS pavieniams, pasirinkimui, Lietuvių šeimoje. Kreipkitės 10527 Churchill Ave. Suite 10 Telef. SW 4900.

PLIGHT OF BALTIC DISPLACED PER-
SONS IN BRITISH ZONE INGERMANY(From Latvian Information
Bulletin)

It is not material conditions that worry the DP's in the British zone, but the recent change regarding their cultural and social activities. This change in the attitude of the British authorities is interpreted as being indirect pressure on the displaced persons to return to their Bolshevik dominated countries. Quite recently the British authorities have ordered:

1) The closing of all national and local Refugee Committees in the British Zone, including the Red Cross, and the freezing of all assets belonging to these committees. (Orders of March 19, April 6; May 25, 1946);

2) The closing of all newspapers published by the DP's in their own language (Order of April 2);

3) The prohibition of receipt of any newspapers in their own language published outside of Germany (Order of May 21, 1946);

4) That all cultural and social activities, including the Baltic University in Hamburg, must be maintained by the DP's themselves, even though all their funds are blocked and frozen. At the same time private bank accounts in Germany have been made available to their owners;

5) The Baltic University in Hamburg has been reduced to a "Study Center" and its professors to "instructors".

6) Also boy-scouts, girl-guides, YMCA and other similar Baltic youth organizations all have been liquidated (Order of May 13, 1946);

7) The released Baltic war prisoners (forcibly mobilized by the Nazis) are considered to be almost outlaws.

8) Continual "plebiscites" also repeated questionings about "returning home" have become a heavy moral burden, and are considered as traps.

This sudden change of attitude is felt as an undeserved blow at DP morals. From the very beginning the DP's made up their minds and declared that they could not and would not return home as long as the Bolsheviks were there. Their memories are too bitter and now the latest news shows that their relatives, who remained at home, are being deported to Siberia because some members of their families fled to Germany.

LITHUANIAN
CLAIMS TO
PRUSSIAN
LITHUANIA

Ties between Lithuania Proper and Prussian Lithuania always have been strong. From the earliest times up to the present the Lithuanian nation has resented the Teutonic seizure and the Germanization of Prussian Lithuanian territory. During negotiations with the Teutonic Order of the Cross in 1413, Vytautas the Great, Lithuania's Grand Duke, said: "Prussia is the land of my forefathers, and I will claim it as far as the Ossa River because it is my heritage." But the menace to Lithuania arising from other quarters forced Vytautas to relinquish action in support of his claim.

During the long period of the Czarist Russian occupation in 1795 to 1915, the Lithuanian people were unable to work toward a union of Lithuania Minor with Lithuania Proper. For a period of time, Prussian Lithuanians were better off politically, economically, and even culturally than were their brethren under Russian domination.

After Lithuania's re-emergence as an independent state in 1918, the question of re-uniting Lithuania Minor with Lithuania Proper was again actively considered. Lithuania had made known her aspirations in a memorandum presented to the Paris Peace Conference by her chief delegate, Prof. A. Volde-maras. A Lithuanian-American member of the Lithuanian delegation to the Conference, Jonas Zilius, wrote: "To the great regret and disappointment of the entire Lithuanian nation, Lithuania's claims to all of Prussian Lithuania have not been satisfied." No statistics, even those originating from Russian sources, show any significant number of Russians, or Slavs generally, in that particular part of East Prussia.

All these considerations prove that ethnically, historically, and culturally, not to mention any other factors, Prussian Lithuania is closely tied to Lithuania Propria. If that part of East Prussia is to be detached from Germany, as suggested by the terms of the Tripartite Conference of Potsdam, then no nation except Lithuania, on any grounds whatsoever, has a right to the least part of that territory, regardless of the Soviet Union's at-

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF

WHILE reconnoitering at night on the western front, Sergt. Arthur G. Volante, New York City, stumbled into a German patrol consisting of an officer and seven men. Sergt. Volante told the officer that they were surrounded and the Nazis followed him back to the American commander. The sergeant has been awarded a Silver Star for gallantry. Americans buy War Bonds to help men like that to win this war. U. S. Treasury Department

tempts to claim it all for her-self.

WHAT'S NEW?
(In Cleveland)

WITH the return of the young men from the services, the local younger set is becoming more and more active. Through this column the Dirva hopes to keep those interested, informed as to WHAT'S NEW.

On the athletic side, the local boys have already gained prominence. The St. George's Senior Basketball team copped the city C.Y.O. Division championship last season. Frank Guzauskas, Joe Zelinonis, Don O'Bell, and Andy Skarnulis are only a few of the vets that made this feat possible.

St. George's Catholic War Veterans Post 613, has been instrumental in the organization of a local Softball League that promises to develop into a sure thing. Six teams are entered in the league and they play their games on Tuesdays, Wednesdays, and Thursdays at 6 P. M. at St. George's School yard. Father Patrick of St. George's, and ex-sailor Tony Svets, Democratic Committeeman from Prec. D, 22nd Ward, have been after the city to recondition the playing field. The latest reports have it that results will soon be forthcoming.

The boys have enlisted the aid of a group of local tavern keepers as their backers. The standings as of Aug. 5th are:

TEAM	W	L
Lasnik's Cafe	3	0
Spade's	3	0
Hi-Ho Cafe	2	1
Paul's Tavern	1	2
Tree's Bar	0	3
Michie's Cafe	0	3

By the time this has been read, however, there may have been a big change in the standings. Tree's Cafe seems to have been a hard luck team and Michie's is improving right along.

Vitus Soupis has either a movie star complex or bad eyes because he wears sun glasses even when the sun is down.

Paul Vitis' fine playing doesn't seem to be enough to make Paul's Tavern a consistent winner.

The boys get a real kick out of playing and we think that you'll get a kick out of watching. Everyday is Ladies' Day! Let's all get out and back 'em up.

The St. George's Chapter of the Catholic Youth Organization will hold a Picnic, Sunday, at Virginia Kendall State Park, on Route 8, just this side of Akron. Members are asked to meet at the Church at 10:30 Sunday morning.

The same organization has announced a Dance on Saturday, Aug. 31st. The music will be supplied by the Range Riders. Those fortunate who attended the last dance this organization held will testify to the good time that was had by all. Tickets can be had from C.Y.O. members.

Remember... Sat., Aug. 31st — St. George's Auditorium — E. 67th and Superior at 8 P. M.

The St. George's Choir is having a Picnic on Sunday the 18th at the Lesh Farm in Avon, Ohio. They will leave at 11 A. M. from the Church. All members are urged to attend.

P. C.

UŽTIKRINTAS SAUGU-
MAS IR GERAS
UŽDARBS!

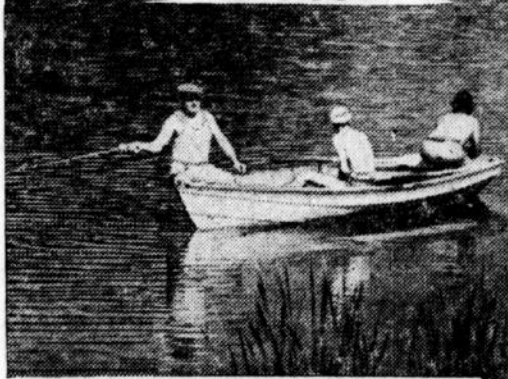
Kada padedi taupymui ant "depozito" pinigus Lietuvių banke, žinai yad yra tikrai užtikrintas saugumas, po Federal Insurance ir U. S. valdžios priežiūra. Šioje įstaigoje taupymas yra pelningas, nes nuosimtis yra mokamas aukštesnis negu daugelyje kitų bankų.

Sistematiskas arba nuolatinis taupymas šioje bankinėje įstaigoje greičiau padarys žmogų liuosą nuo visokių finansinių rūpesčių.

Reikale paskolų, kreipkitės į šią įstaigą ir gausite ilgų metų prityrimo greitą patarnavimą.

The LITHUANIAN
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

Let's Explore
Ohio

COURTESY—THE STANDARD OIL CO. (OHIO) NO. 9

Named in memory of a Polish count, Zaleski State Park is one of the spots which will attract the outdoor enthusiast. Here Ohio has been conducting an experiment which has proven successful beyond any expectation.

Deep in the woods around jewel-like Lake Hope, the state has built 14 vacation cabins. Each has a living room, bedrooms, kitchen and bath. They are equipped with running water, shower, modern plumbing, bedding and linen, electricity, oil cook-stove, hot water tank, ice-box, dishes and cooking utensils. So popular have these cabins become that they are spoken for months in advance. Plans are now being made to triple their number.

Information can be secured by writing State Forest Ranger, Zaleski State Forest, Zaleski, Ohio. For those who wish to carry their own tents, cook out of doors, and live a more primitive life, the state has developed camping sites. These can be obtained by checking with the State Forest Ranger. Water and sanitary facilities are conveniently located.

In addition there are two large shelter houses for visitors and picnickers.

Lake Hope itself provides fishing, boating and swimming. Over the nearby hills twist trails that lead deep into the forest and furnish eye-filling views of the surrounding terrain. There are miles of truck trails through the 23,000-acre forest, which motorists can follow with caution.

In addition to fishing—state fishing laws apply—hunting is permitted except as posted. Squirrel and grouse are found in good numbers.

Zaleski Park has become a mecca for photographers who find in its wild beauty ample opportunity to exercise their photographic skill.

Zaleski's 23,000 acres is only a part of the 300 square miles of Ohio's public park and recreation areas. One acre in every 137, or more than 194 thousand acres, are devoted to parks in which visitors can relax and enjoy the out-of-doors.

North and west of Zaleski State Forest are the wonders of Hocking County which travelers have proclaimed as among the finest of the world's scenic spots.